

Viborg Stift

EN DEL AF FOLKEKIRKEN

2021/2022

BEVÆGELSE

FEM GAMLE CYKLER ER
BLEVET TIL FÆLLESSKAB 04

KIRKESKIBENES
BEDSTE VEN 12

DE GRØNNE GRAVERE 16

VI DØBER OG DØBER 20

INDHOLD

Fix a bike	4
Hvor bevæger folkekirken sig hen	8
Henrik er kirkeskibenes bedste ven	12
De grønne gravere	16
Vi døber og vi døber	20
Barselscafe	24
Er der håb bag tremmer	28
Kirkens værdi i felten	32
Erfaringer og visioner	36
På jagt efter glæden	38
Gud i bevægelse	40
Hildur cykler for det gode liv	44
Himmelske Dage	48
Fra kirke- og kulturmedarbejder til præst	50
Gødstrup Hospitalskirke	52
Fest for håbet	56
Stiftsadministrationen	61
Stiftspræster	63

REDAKTION:

Henrik Helms (ansvarshavende)
Anne Lisbeth Jepsen
Eva-Maria Schulz
Anika Thorø Weber

FOTO:

Andreas Falck
Henrik Helms
Tobias Helms
Henrik Vinther Krogh
Pixabay
Colourbox
Shutterstock

LAYOUT OG TRYK:

Complot

UDGIVET AF:

Viborg Stift Domkirkestræde 1 8800 Viborg
Hovednummer: 8662 0911
Mail: kmvib@km.dk
Hjemmeside: viborgstift.dk
Facebook: facebook.com/viborgstift

Denne tryksag er klima-kompenseret iht. ClimateCalc.
Kompensation er købt hos:
South Pole Carbon CC-000033/DK

VIBORG STIFT

En folkekirke i bevægelse

Det er skønt at flytte sig og mærke at ting ikke står stille. I dette magasin møder du mange måder, hvor kirken flytter sig. Som når gamle cykler kan blive til tirsdagskirke, og muligheden for nydanskere og frivillige, at mødes i nye fællesskaber. Når gravere mødes for at blive inspireret, og inspirere hinanden til, at gå nye veje, for at gøre en forskel for klimaet. Eller når kirken skaber barselscafeer i samarbejde med kommunen for at skabe rum til samtale for mødre. Det er alt sammen gode eksempler på en folkekirke i bevægelse.

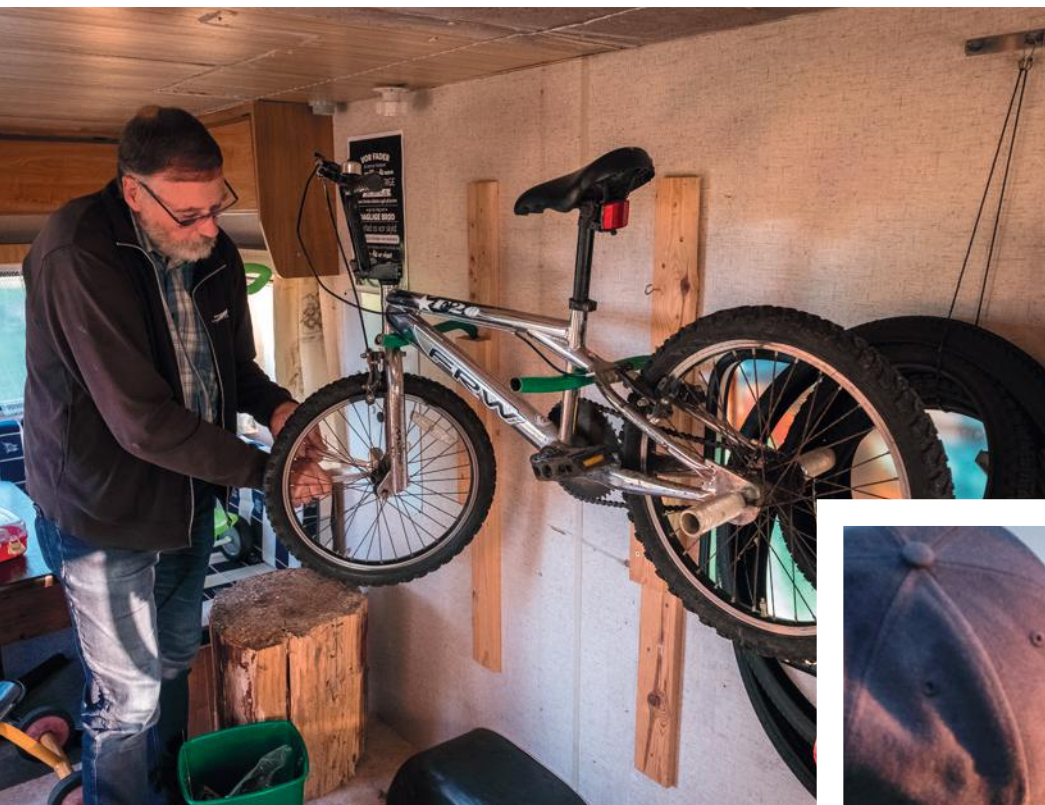
Vi håber, du kan mærke det engagement fra de mennesker, som vi i redaktionen har mødt, og som får lejlighed til at fortælle deres historie og dele deres begejstring med os. Det har bevæget os.

Henrik Helms, redaktør

FEM GAMLE CYKLER ER BLEVET TIL ET HELT SÆRLIGT FÆLLESSKAB

Vi vil gerne være en modvægt til alt det, der kan være svært ved at være ny i Danmark.

En campingvogn og et par brugte cykler er blevet fundamentet for fællesskabet Fix a bike. Men det initiativ-vindende projekt er meget mere end cykelhjul og smøreolie.

Tekst: Anika Thorø Weber . Foto: Andreas Falck

Det er som om, der er en særlig ro over Brandstrup denne efterårsdag.

Formentlig er der sjældent det store postyr i landsbyen sydøst for Viborg, men på denne dag virker det ekstra roligt. Træerne giver ikke en eneste lyd fra sig. Ingen biler suser forbi.

Men måske er det slet ikke stilheden i Brandstrup, man fornemmer. Måske nærmere - manglen på larm.

Klokken er nemlig 17:05, og ifølge planen skulle Brandstrup Sognehus summe af liv.

Men det gør det ikke.

Gruset på gårdspladsen er uberørt, og den maledede campingvogn med teksten "Fix a bike", står for sig selv og bliver mere og mere usynlig i takt med, at skumringen sniger sig ind på de sene eftermiddagstimer.

Men så sker der noget. Nogen dukker op bag bakkerne i retning mod Rødkærbro. Muntre grin nærmer sig, og et par frivillige låser døren op til sognehuset.

Tirsdag er nemlig dagen for Fix a bike – eller tirsdayskirke, som de mange deltagere selv foretrækker at kalde arrangementet.

CYKLER TIL ALLE

Hver tirsdag aften bliver Brandstrup Sognehus fyldt op af forskellige nationaliteter, når områdets nydanskere og en håndfuld frivillige mødes i lokalerne – for det meste lidt senere, end programmet egentlig lægger op til, for mange kommer fra en kultur, hvor man ikke tager klokkeslæt så højtideligt.

Blandt dagens deltagere er 26-årige Khanum Khuder, der efter sin gåtur over bakken nu står foran den graffitimalede campingvogn med en svensk nøgle i hånden.

Kirken har lige doneret hende en ny cykel, men sadlen er for høj, så sammen med en af kirkens frivillige, Simon Vestergård, er hun ved at finde en alternativ løsning.

- Jeg glæder mig til at cykle på en cykel, der passer til mig, siger hun med et smil.

Og Khanum Khuder er ikke den eneste, der har fået en cykel gennem kirken i Brandstrup.

Siden 2018 har kirken dannet rammerne om Fix a bike, på dansk "reparer din cykel", hvor nydanskere kan møde op til en snak, få en brugt cykel og selv hjælpe til med at sætte den i stand.

En del nydanskere er nemlig kommet til området over de seneste år, og mange af dem mangler en cykel. Det vil kirken gøre noget ved, og med hjælp fra venner og bekendte får de fat i nogle cykler til deres nye venner fra Eritrea, Syrien, Polen og flere andre nationaliteter. Fem cykler blev det til i starten, og senere kom campingvognen til. Den er nu blevet base for både cykler og et lille værksted.

- Én ting er, at mange af nydanskerne ikke har en cykel. Noget andet er, at mange af dem faktisk aldrig har cyklet før, fordi det ikke er almindeligt i de lande, de kommer fra. Så vi hjælper dem også med at lære at cykle – og underviser dem i færdselsreglerne, siger Britta Iversen, der er tovholder på Fix a Bike og var med til at få ideen til det særlige fællesskab.

EN STOR FAMILIE

Som tiden er gået er det ikke længere ►

kun cykler, der er på programmet, når op mod 50 nydanskere mødes i Brandstrup.

”Kommunebreve” kan nemlig være svære at læse, og så er det der med biblen også meget interessant, synes flere af deltagerne.

Tirsdags-arrangementet har derfor udviklet sig til en blanding af et cykelværksted, lektiecafé, søndagsskole, sprogskole, fodboldskole og ”kommunekontor”, hvor der er plads til at kaste sig over det, som man brænder for eller har brug for hjælp til.

- Jeg kan godt lide, at vi mødes for at være sammen, synger og snakker. Og så får jeg hjælp til at ordne nogle aftaler med lægen. Det føles lidt som en stor familie. Vi har det godt her, siger Khanum Khuder, der har boet i Danmark i fem år og er her med sin mand og parrets fem børn.

Og familiefølelsen er netop det, man mærker, når man bevæger sig rundt i sognehuset: Her er der højt humør, og alle gør det, de har lyst til. Nogle øver dansk, andre spiller fodbold. Her er ingen krav og forventninger.

- Vi er et sted, hvor man kan lære og være – det er det, vi gerne vil skabe, siger Britta Iversen.

Og hendes frivillig-kollega Gunnar Lodahl tilføjer:

- Vi vil gerne være en modvægt til alt det, der kan være svært ved at være ny i Danmark. Her udfylder vi de basale behov, siger han.

PLADS TIL FORSKELLIGHED

Familiefølelsen i sognehusets lokaler betyder ikke blot, at de fremmødte kan gøre det, de har lyst til. De kan også være dem, de er.

Mange af nydanskerne i fællesskabet har rødder i den ortodokse kirke, mens andre er katolikker. Andre igen er muslimer som Khanum Khuder.

- Jeg har det helt fint med at være her i kirken, selvom jeg er muslim. Vi har også kors hængende derhjemme, fordi vi respekterer andre religioner, selvom vi tror på Islam. Nogle muslimer siger, at det må vi ikke, men det synes jeg ikke er rigtigt, siger Khanum Khuder.

Hun deltager derfor også ofte i den bibelundervisning for voksne, som også hver uge er en del af programmet til Fix a bike. Den foregår i selve Brandstrup Kirke, hvor der vises videoer fra undervisningsmaterialet Al Massira, der oprindeligt er arabisk og produceret i Mellemøsten.

- Her skal folk have plads til at være dem, de er, også selvom de har en anden tro. Men samtidig drømmer vi om, at nogen får lyst til at komme med i kirke om søndagen, siger

Her skal folk have plads til at være dem, de er, også selvom de har en anden tro.

Gunnar Lodahl, der flere gange har set deltagere fra Fix a bike-fællesskabet til søndagsgudstjenesterne.

Forskellig tro eller jeg, så er både nydanskere og frivillige enige om, at deres fællesskab er noget for sig.

- Vi bliver meget tætte og har stor tillid til hinanden. Eksempelvis har det betydet, at en af de frivillige var med til min søns fødsel, siger Khanum Khuder og ser ned på sin søn Yousef Abdi, som hun har på armen.

- Vi får mere igen, end vi giver. Vi kommer jo til at holde af hinanden og får en forståelse for en anden kultur, siger Britta Iversen.

I september fik Fix a bike tildelt initiativprisen Hans Tausen Prisen af Viborg Stift for sit arbejde blandt nydanskere.

◀ ALIJA MUSTAFA

◀ KHANUM KHUDER

26-årige Khanum Khuder har fået doneret en ny cykel af kirken. Sadlen er for høj, så sammen med Simon Vestergård er hun ved at finde en løsning

GUNNAR LODAHL ▶

Gunnar Lodahl nyder at være med til at skabe rammerne for et sted, hvor alle føler sig godt tilpas.

BRITTA IVERSEN ▶

Tovholder Britta Iversen står blandt andet for bibeltimen for børn til tirsdagens Fix a bike-fællesskab. ■

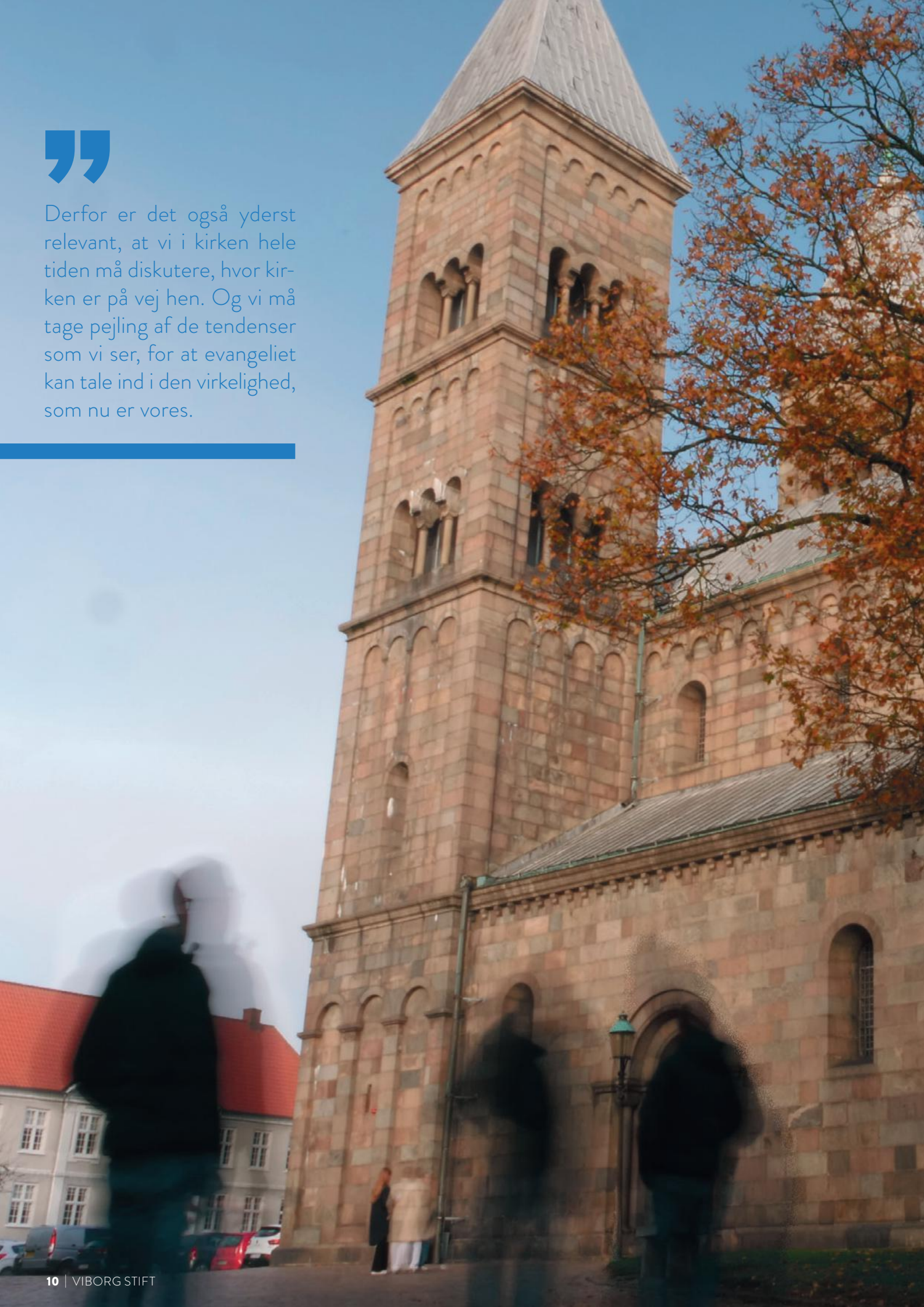
HVOR BEVÆGER FOLKEKIRKEN SIG HEN...

Folkekirken er i bevægelse fordi vores samfund er i bevægelse. Folkekirken må som evangelisk-luthersk kirke altid være på vej ud i verden. Kirken har en "gå-struktur". Siden Jesus kaldte de første 12 disciple med ordene "Følg mig!", har kirken altid befundet sig i en Kristus-efterfølgelse, sendt til verden, som Kristus var det. ►

Tekst: Biskop Henrik Stubbjær . Foto: Henrik Helms

”

Derfor er det også yderst relevant, at vi i kirken hele tiden må diskutere, hvor kirken er på vej hen. Og vi må tage pejling af de tendenser som vi ser, for at evangeliet kan tale ind i den virkelighed, som nu er vores.

Det betyder at kirken til enhver tid, må handle ind i verdens dagsorden, som Kristus gjorde det, når han mødte den sultne, den fremmede, den bange og den selvbevidste.

En af protestantismens mest markante teologer, professor Karl Barth udtrykte det således: *Ecclesia semper reformanda est* – hvilket betyder, at kirken til stadighed må reformeres, for at tale ind i tiden. Det betyder ikke at alt skal laves om. Nej, som ordet re-formation understreger, så betyder det at kirken hele tiden må søge ind til kernen – korsets gåde – for med afsæt der, at kunne forkynde vedkommende, nærværende og på en måde der sætter mennesket fri og skaber håb midt i alt det håbløse.

Derfor er det også yderst relevant, at vi i kirken hele tiden må diskutere, hvor kirken er på vej hen. Og vi må tage pejling af de tendenser som vi ser, for at evangeliet kan tale ind i den virkelighed som nu er vores.

Og jeg ser to tendenser i tiden.

FOLKEKIRKEN UDENFOR KIRKERUMMET

For det første ser vi en bevægelse ud af kirkerummet.

Vi så at regeringen den 11. marts uden forudgående dialog med kirken beordrede kirkerne låst i Danmark. Dette er ikke tidligere set. Havde man ganske overset, at vore kirkebygninger er helt særlige bygninger, som hidtil altid har været der, hvor vi er tyet til, midt i kriser når livet blev for vanskeligt at rumme andre steder?

Vi ser at flere og flere ønsker at blive viet i haver, på slotte eller andre steder udenfor kirkerummet. Dette gør sig også gældende i forhold til dåb, hvor vi også ser stadig flere forespørgsler om at måtte flytte dåben ud af kirkens rum.

Det nye er, at vi her post-Corona ser en tendens til at vi kun i begrænset omfang er vendt tilbage til søndagsgudstjenesterne rundt i sognene. Nogen har måske under Corona opdaget, at de elektroniske gudstjenester i TV, radio og på nettet kan gøre det ud for det fysiske fremmøde, andre er måske stadig angst for at blive smittet ved det fysiske fremmøde.

Samme trend gør sig også gældende i forhold til kirkegårdene. Her er der stadig flere, som ikke ønsker at blive begravet på kirkegårdene, men de ønsker i stedet at få deres aske spredt over åbent hav, eller de søger mod en af de nyoprettede skovkirkegårde, som mange store gårde har fået anlagt.

Men hvad betyder det for os som kirke, hvis vi i mindre grad samles i vore kirker? Det er værd at overveje, for den kristne menighed har til alle tider bygget kirker som rammen omkring gudstjenester og det kristne fællesskab.

SAMSKABELSE - SAMVIRKE

For det andet ser vi en tendens til at kirkerne tiltænkes en større plads i samfundet og at folk har fået en større individuel religiøsitet.

Vi ser, at kommuner i stigende grad inviterer kirken med i "samskabelses" projekter. Man har fået øje på at sognene rummer store menneskelige ressourcer, og at man rundt i sognene har en kontakt til mange grupper som de store sammenlagte kommuner ikke længere når. Skoler åbner også i stigende grad dørene for kirkernes skoletjenester, som leverer undervisningsmateriale på højt pædagogisk niveau. Sygehuspræster, fængselspræster, studenterpræster, hospicepræster m.fl. indgår også i stadig stigende grad som naturlige ressourcer på diverse institutioner og bliver brugt af både personale og institutionernes brugere.

Og øjensynligt er der en ny bølge af individuel spiritualitet over os. Forfattere som Michael Falch, Grønbæk Svend Brinkmann udgiver bøger hvor kristendommen og deres egen spiritualitet får stor plads og kendisser som Bodil Jørgensen og Casper Christensen melder offentligt ud om kristendommens betydning for dem.

Hvor kirken er på vej hen, lader sig altså ikke besvare éntydigt.

NYE UDFORDRINGER

Vi befinder os i en brydningstid. Og netop her midt i brydningen er det vigtigt, at vi som kirke og som menigheder forholder os til vores måde at være kirke på. Hvordan er vi kirke, hvis kernemenigheden, som deltager i gudstjenesterne søndag formiddag bliver mindre, samtidig med at invitationerne til kirken fra samfundet bliver større?

Med disse tanker vil jeg lægge op til, at disse temaer bliver gennemgående drøftelser i menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd i den menighedsrådsperiode vi er inde i nu. Vi står med nye muligheder for at få evangeliets budskab delt, men også med nye udfordringer til vores hidtidige struktur. Det skal vi udnytte! ■

KIRKESKIBE

Kirkeskibe er skibsmodeller, der er ophængt i kirker. Det ældste danske kirkeskib findes i Ho ved Varde og er fra begyndelsen af 1600-tallet. Med sine cirka 1000 kirkeskibe, hvoraf hovedparten er sejlskibe, er Danmark det land i verden, der har flest kirkeskibe. Man vurderer, at kirkeskibene oprindeligt var votivgaver, en gave til Gud, fra søfarende, der havde overlevet farefulde sejladser. Ifølge Henrik Hvass er der dog ingen, der helt kender forklaringen på, hvorfor man har kirkeskibe. Han mener, at de er omgærdet af mystik med op mod 9-10 typiske forklaringer på, hvorfor de findes.

Kilde: denstoredanske.lex.dk

Henrik er kirkeskibenes bedste ven

Pensionist Henrik Hvass har kastet sin kærlighed på gamle skibsdæk, signalflag og skonnerter – i miniformat. Kirkeskibe er nemlig noget helt særligt, mener han.

Tekst: Anika Thorø Weber . Foto Andreas Falck og Anne Hvass.

Måske startede det, da han som barn sad i en zinkbalje i fjordkanten ud for sin mosters sommerhus ved Hjarbæk nær den sydligste del af Limfjorden.

Eller måske opstod interessen, da en bekendt på et skibsdæk ved Venø spurgte ham, hvorfor der egentlig hænger kirkeskibe rundt i de danske kirker.

Henrik Hvass ved det ikke rigtigt. Han har ellers grublet en del over det, men det er som om, interessen bare altid har været der.

Kirkeskibe. Der er noget helt særligt over dem, hvis man spørger den 77-årige hjarbækbo.

- Der er mange, der ikke kan se værdien af et kirkeskib. Men det får en stor værdi, når man dykker ned i historien bag, siger Henrik Hvass, mens han fumler i den stak af bøger om kirkeskibenes historie, der ligger på spisebordet foran ham.

Og kirkeskibshistorien ligger ikke blot på bordet, så de kan vises frem til journalisten. Bøgerne og hæfterne har for det meste deres plads netop dér, særligt på mørke vinterdage, hvor Henrik Hvass kan forsvinde helt ned i sit skibsnørde-univers. Som et af sine næste nørde-projekter har han planer om at dykke ned i betydningen af de signalflag, som sidder på mange af kirkeskibene rundt i landets kirker.

- Nogle skibe har et flag, der viser, at de har en lods (person, der leder et skib trykt gennem farligt farvand, red.) om bord,

andre, at de søger én lods. Det kan dels være symbolsk med tanke på Jesus, dels kan det være en henvisning til det oprindelige skib, som kirkeskibet er en model af, siger Henrik Hvass, der udover sin interesse for kirkeskibe står bag stiftelsen af den lokale forening for sjægter, der er en traditionel Limfjords-fiskerjolle, som blev brugt til fiskeri fra cirka 1850-1920. For han kan ikke få nok af det maritime liv.

FULD AF GLEMTE HISTORIER

- Det spændende er, at man åbner op for en bog, som man ikke ved, hvad der står i, lyder Henrik Hvass' forklaring på hans måske lidt besynderlige interesse.

For selvom han har svært ved at svare på, hvorfor interessen opstod, så ved han, hvad der gør kirkeskibene til noget særligt:

- Vi har rigtig mange kirkeskibe i Danmark, men det er de færreste, der kender historien bag hvert enkelt skib. Den historie kan jeg godt lide at grave frem. Både de personhistorier, som skibene gemmer på, men også lokalhistorien og den søfartshistorie, som kirkeskibet udspringer af, siger Henrik Hvass.

- Det giver skibene en helt anden værdi, når historierne kommer til live. Det er historierne, der gør skibene til noget særligt, fortæller han og fremhæver, at mange af de informationer man kan finde om kirkeskibene rundt i landet er fuld af fejl og mangler.

Det er også derfor, at Henrik Hvass har spisebordet plastret til med papirer, der kan gøre ham klogere på kirkeskibenes historie

- og løber han tør for svar, går han blot ind i kontoret til sine ni hyldemeter med lignende litteratur. Alt skal nemlig nærstuderes, og gemmer bøgerne ikke på det, han har brug for at vide, så tøver han ikke med at sende breve og mails til de personer, der måske kan give ham svar på, hvem der skænkede et givent skib og hvorfor.

Men interessen for kirkeskibene må han dele med sig selv. Hans kone Lis følger med på sidelinjen, men Henrik Hvass kender ikke til andre danskere, der er lige så forfalden til at dykke ned i kirkeskibenes historie som ham selv.

- Der er kun to før mig, der har gået op i kirkeskibe på det her plan, nemlig tidligere museumsinspektør ved Handels- og søfartsmuseet Henning Henningsen, og så Henning Thalund, der er tidligere forstander på Svendborg Søfartsskole. Men de er begge afgået ved døden. Så jeg har faktisk kun mig selv, som jeg kan dele interessen så massivt med, siger Henrik Hvass.

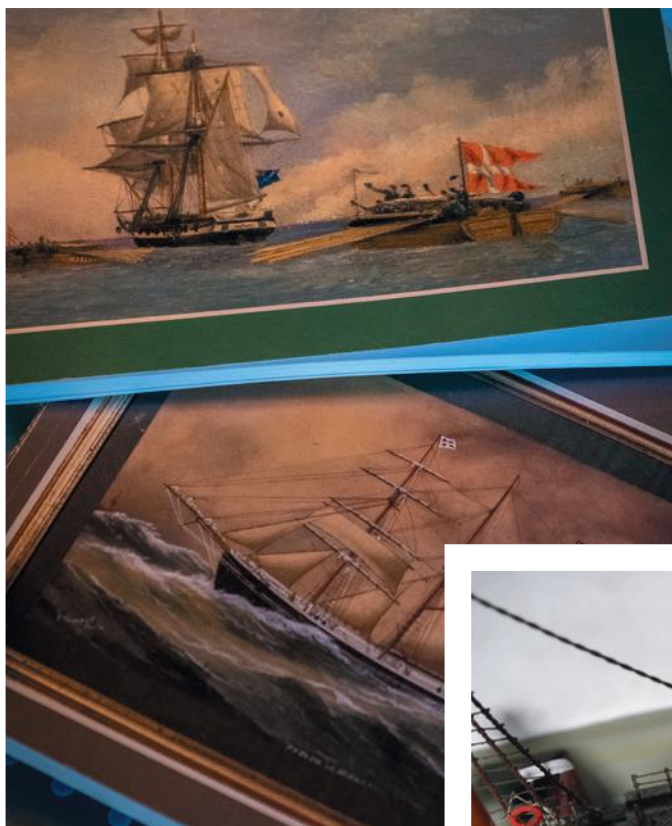
INGEN ANDRE END HENRIK

Faktisk er det ikke kun interessen for kirkeskibe, som Henrik Hvass må dele med sig selv.

Meget tyder på, at han også for alvor er den eneste, der tager sig af kirkeskibene i Danmark, der efterhånden har mange år på bagen.

Nationalmuseet er i sidste ende er den offentlige myndighed, der står til rådighed med rådgivning og hjælp til konservering eller bevaring af kirkeskibe, men i praksis er det ►

”

Jeg tror, at folk ikke bekymrer sig om kirkeskibene, fordi de ikke ved nok om dem. Når man er uvidende bliver man berøringsangst og holder en vis distance.

det enkelte menighedsråd, der skal tage teten, hvis standen af et kirkeskib skal undersøges. Og det er der ikke mange, der gør, selvom de ellers har pligt til at vedligeholde kirkeskibene på lige fod med kirkens øvrige inventar ifølge et cirkulære fra 1991.

- Jeg tror, at folk ikke bekymrer sig om kirkeskibene, fordi de ikke ved nok om dem. Når man er uvidende bliver man berøringsangst og holder en vis distance. Når man ikke ved noget om skibene, så vælger man bare at lade være med at gøre noget, vurderer Henrik Hvass.

Og med mere end 1000 kirkeskibe og 10-20 ny opsatte hvert eneste år, efterlader det en del arbejde til Henrik Hvass, der gerne vil sikre, at kirkeskibene forbliver intakte.

- Det er ærgerligt, at der ikke rigtig er nogen, der tager sig af kirkeskibene. Hvis ikke nogen gør noget, så står/hænger de bare og forfalder, og det er jo en skam. Al dansk kulturarv bør holdes i live – også kirkeskibene, siger Henrik Hvass.

Han arbejder derfor også for, at kirkeskibene i hans lokalområde omkring Hjarbæk Fjord får en kosmetisk overhaling. Hvis ikke de holdes ved lige, samler skibene så meget støv og skidt, at det giver grobund for mider og andet utøj, der langsomt æder skibet op.

Sammen med de lokale menighedsråd har han derfor skaffet midler til at sikre den nødvendige restaurering af kirkeskibene. Ligeledes har han været engageret i andre kirkeskibsprojekter på Lundø, Jegindø og i Thise.

FLERE SKAL SE VÆRDIEN

Med de mange kirkeskibe rundt i landet gør Henrik Hvass sig ikke håb om at kunne redde dem alle fra skibsdøden.

- Det er en urealistisk opgave at stå med det selv, og det vil jeg heller ikke. Men jeg håber, at min interesse kan være med til at vise andre, at det er vigtigt at passe på sit lokale kirkeskib, siger han.

Henrik Hvass arbejder derfor også på en bog, der skal give en indføring i de danske kirkeskibe. Desuden holder han oplæg om sin passion og skriver i tidsskrifter, når han får mulighed for det.

Men indtil vi andre opdager værdien af vores lokale kirkeskib, er Henrik Hvass kirkeskibenes bedste ven.

Sandsynligvis er han den eneste, der for alvor kerer om deres eksistens. ■

De grønne gravere

Der blev talt om snoge i kompost, sommerfugle i stauderne og svampe i de døde træer, da knap 80 kirkegårdsledere, gravere og menighedsrådsmedlemmer fra hele Viborg Stift var samlet for at tale om grønne kirkegårde. Med 40 på venteliste var arrangementet noget af et tilløbsstykke.

Tekst og foto: Henrik Helms

Folkekirken er den 4. største jordejer i Danmark, så derfor betyder det noget, hvad kirken vælger at gøre ved deres kirkegårde, fortæller Carsten Veiborg fra Energijtjenesten, som var en af de inviterede oplægsholdere.

ET ANSVAR FOR KLODEN

Godt nok udgør Danmarks CO₂-udledning kun 1 promille af verdens CO₂-udledning og kirkens udgør 1 promille af Danmarks CO₂-udledning, men det gør ikke kirkens ansvar mindre mener biskop Henrik Stubbjær:

-Som kristne tror vi på en skabende og opretholdende Gud. Vi tror, at Gud har givet mennesker et ansvar for at værne om kloden. Derfor er det naturligt, at vi i stiftet henter inspiration fra Grøn kirke i vores bestræbelser for at beskytte vores jord, så vore børn og børnebørn også kan nyde den skønhed, vi oplever.

Viborg Stift er blevet en del af Grøn kirke samarbejdet som har til formål at motivere menigheder, kirker og kirkelige organisationer til at tage et medansvar for de klima- og miljøudfordringer verden står overfor. Grøn kirke hører under Danske Kirkers Råd, som er en økumenisk arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra flere forskellige kirkesamfund og kirkelige organisationer i Danmark.

-Vi har et ansvar for at passe på Guds skaberværk og for at passe på næsten, og de kommende generationer. Og så er der penge at spare for kirkerne, fortæller projektkoordinator Sofie Larsen Kure fra Grøn kirke. I alt er der 278 kirker tilmeldt under Grøn kirke i Danmark. Det er gratis at blive registreret som grøn kirke og blive en del af netværket, hvor vejledningen ikke kun er til kirkegårde, men også inspiration til eksempelvis, hvordan man kan forbedre sit energiforbrug i kirken og kirkebygningerne.

Kirkegårdene gennemgår i disse år store forandringer på grund af forandrede begravelsesvaner, hvor ikke alle kan se sig selv begravet på en klassisk kirkegård. Med omkring 2100 kirkegårde i Danmark på over 3000 hektar, kan det betyde en forskel for klimaet, hvordan de vælger at ende med at se ud når nye kirkegårdsplaner udformes.

DUFTEN AF STAUDER

De udfordringer er en del af Carsten Veiborgs dagligdag i Energijtjenesten som har rådgivet over 800 kirker siden 2009.

-Eksempelvis hvordan man får plantet stauder på de uudnyttede gravsteder, for at forbedre biodiversitet, og samtidig give dufte til kirkegården, fortæller han. De vigtige ►

Helen Kloster

★ 9. 11. 1943 † 15. 10. 2015

Inger-Lise Møller
★ 16. 1. 1943 † 5. 3. 2015

Hvil i fred

LÆS MERE OM GRØN KIRKE PÅ:

Gronkirke.dk

Her finder du også
tjeklisterne til kirker
og kirkegårde.

fokusområder er alt fra maskinpark over forårs- og sommerblomster til affaldssortering.

Energi Tjenesten, som Carsten Veiborg er en del af, giver uvildig information om energibesparelser og vedvarende energi med spørgsmål om alt fra sparepærer til energirigtig renovering. Energi Tjenesten er et tiltag under foreningen Vedvarende Energi og de samarbejder med Grøn kirke.

TJEKLISTE TIL KIRKEGÅRDENE

Deltagerne fik også ved selvsyn set hvad man kan gøre, da man besøgte kirkegården i Holstebro, hvor medarbejderne på kirkegården kunne fortælle mere om, hvordan de har angrebet de nye udfordringer. Her var den bare jord erstattet af græsser og stauder, som fik deltagerne til at finde mobilene frem, så de kunne tage noget af inspirationen med hjem til deres egne kirkegårde.

Til kaffen kunne de på omdelte tjeklister finde ud af, hvor grønne de selv er som kirkegård. Det satte fuld gang i snakken og erfaringsudvekslingen på tværs af sogne og kirkegårde.

Der er allerede iværksat mange gode lokale initiativer i menighedsråd og provstiudvalg, ligesom udvalget Grøn Kirke under Danske Kirkers Råd igennem 10 år har arbejdet målrettet med klima- og miljøtiltag i kirker.

70% REDUKTION

- Vores samarbejde med Grøn kirke, er også et forsøg på at sikre at vi også i kirken lever op til regering og Folketingets beslutning om, at vi i Danmark skal reducere vores CO₂-udledning med 70 % inden år 2030, fortæller biskop Henrik Stubbkjær, som også gerne vil anbefale alle sogne i stiftet, at gå ind og se Grøn kirkes hjemmeside, hvor der er inspiration at hente. ■

”VI DØBER OG DØBER...”

Marie er en af de over 300 i statistikken i Viborg Stift, som ventede med at blive døbt. På grund af Corona måtte Helene og Anders vente i 11 måneder inden de kunne få alle med til barnedåben.

Tekst og foto: Henrik Helms

MEGET AT INDHENTE

Sognekirkerne har travlt som aldrig før. Sjældent har der været en periode, hvor præster har haft så mange kirkelige handlinger. Alt det, der blev udskudt under Corona nedlukningen, skal indhentes. Og da nedlukningen varede ekstra længe for folkekirken, er der meget at indhente.

- Vi valgte jo, at vi ikke skulle have barnedåb, på det tidspunkt, fordi at vi rigtig gerne ville, vise Marie for hele verden og for hele vores familie, fortæller Helene Fredsgaard Jespersen.

TRADITIONER

For Helene og Anders var det vigtigere at kunne få alle med end om Marie kunne passe dåbskjolen.

- Vi har jo haft traditioner i familien, med børn, der er blevet døbt i nogle forskellige kjoler, hvor navne er blevet syet ind, og vi har snakket lidt om man kan lade være med at knappe den i ryggen. Men det duer jo ikke, fortæller Anders Christian Fredsgaard.

Så i stedet for Anders' families dåbskjole til de små børn med navne i, blev det Helene families dåbskjole, som de godt kunne klippe i.

- Der er forskel på en størrelse 62 og 80, griner Helene Fredsgaard Jespersen.

VI DØBER OG DØBER

Mange medlemmer søger kirken nu, hvor Corona ikke længere er en samfunds kristisk sygdom. I mange sogne betyder det, at både

dåb i højmessen og særlige dåbsgudstjenester fylder mere end nogensinde i de ansattes arbejdsopgaver. Og der vinder et nyt tiltag frem, som skal fremme dåb af de 1-3 årige: Tumlingedåb.

Birgitte Refshauge Kjær, der er præst i Egeris Kirke, mærker tydeligt, at mange har ventet på denne dag, hvor der igen kan være plads til alle i kirken.

- Her i eftersommeren døber og døber og døber vi...

For dåb er jo så mange ting, pointerer Birgitte Refshauge Kjær:

-Det er fuldstændig ligesom jul, og festen er vigtig for folk, så når man ikke kunne holde

fest derhjemme, så tænkte man så skal vi heller ikke have barnet døbt.

STATISTIKKEN SIGER AT DET GÅR STÆRKT

Vi kan se ud fra antallet af dåb, at vi som folkekirke på landsplan skal fortsætte med at have travlt, hvis alle udskudte dåb skal indhentes. Hver måned resten af 2021 skal der døbes over 5000 børn, hvis man skal indhente de Coronaudskudte dåb.

Der er store udsving på efterslæbet når man kigger på tallene fra alle stifter i Danmark. I Viborg Stift drejer det sig om 320 der ikke fik deres barn døbt under Corona-restriktionerne. Meldingerne fra provstierne i Viborg Stift, er at man er godt med og forventer at indhente de udsatte dåb i efteråret. ►

Vi valgte jo, at vi ikke skulle have barnedåb, på det tidspunkt, fordi at vi rigtig gerne ville, vise Marie for hele verden og for hele vores familie, fortæller Helene Fredsgaard Jespersen.

STIFT	2019	2020	Antal færre	% færre
Fyens Stift	3426	2816	610	17.8
Haderslev Stift	3421	3050	371	10.8
Helsingør Stift	6196	4897	1299	21,0
Københavns Stift	4951	3756	1195	24.1
Lolland-Falsters Stift	642	477	165	25.7
Ribe Stift	2838	2351	487	17.2
Roskilde Stift	5008	4113	895	17.9
Viborg Stift	3240	2920	320	9.9
Aalborg Stift	4290	3613	677	15.8

EN GOD START

For Helene og Anders har det været vigtigt at alle kunne være med til dåben i kirken, så derfor var det aldrig et tema, at skulle holde dåb for kun to udvalgte faddere.

- De ting vi har haft, af store ting i livet, det har jo foregået i kirken med konfirmationer, bryllup og så videre, og det synes vi også, at Marie skulle have den start. Om hun så vælger at ville konfirmeres, og måske giftes på et tidspunkt. Det må vi så se, men nu har vi i hvert fald givet hende starten, slutter Anders Christian Fredsgaard.

INGEN DYBE TALLERKNER, MEN VAND I DØBEFONTE

For at denne opgave ikke skal være uoverkommelig, har Folkekirkens Uddannelses og Videncenter lavet en vidensbank, hvor man har indsamlet en række tiltag og ideer, der nu ligger til fri afbenyttelse for alle.

IDEER FRA FOLKEKIRKENS UDDANNELSES OG VIDENCENTER

Du kan gå ind på fkuv.dk og finde ideer og materiale. Her er et udpluk:

KONTAKT TIL NYE FORÆLDRE

Her kan du finde forslag til breve til forældre. Et brev fra sognekirken, hvor det bliver italesat, at det ikke er for sent at fejre og markere det, selvom barnet er blevet 1-3 år, kan være et fint tiltag. En af vores nyeste undersøgelser peger på, at en meget stor del af befolkningen opfatter det positivt, når de får en henvendelse fra deres sognekirke.

INFORMATION PÅ NETTET

Forældre i dag søger efter information på nettet. Når de søger, skal kirkens hjemmesider tydeligt vise, at vi ønsker at tage godt imod både børn, forældre og familier. Også selvom barnet ikke er spæd længere.

IDEER TIL DÅBSGUDSTJENESTEN

Her findes ideer til selve dåbshandlingen. Måske er der brug for en trappestige, så dåbsbarnet selv kan kravle op. Eller der er måske problemer med, at barnet er vokset ud af familiens dåbskjole, og hvad gør man så? Vi har samlet ideer til at gøre tumlingedåb til en god oplevelse for alle.

Gå ind på fkuv.dk og find materialet ■

”Det er ikke kun mig, der får noget ud af barselscafé – det gør min mand også ”

I Vildbjerg Kirkecenter er mødrene i fokus. Her er der tid til hygge og nærvær – og så får de guldorn med hjem

Tekst: Anika Thorø Weber . Foto: Andreas Falck

En sutter lidt på en giraf. En anden pludrer løs, mens en tredje forsøger sig med en gangart, der ligger et sted mellem en lettere gyngende gang og de mere trygge bevægelser med alle fire placeret solidt på gulvtæppet.

Et par håndfulde spædbørn er denne dag mødt op til Barselscafé sammen med deres mødre i Vildbjerg Kirkecenter vest for Herning.

Men til en afveksling er det ikke så meget de små purke, det handler om. I stedet får deres mødre lidt ekstra taletid til dagens sammenkomst, hvor de sammen med et par frivillige og kirke- og kulturmedarbejder i Vildbjerg Kirke, Britta Carlsen, er mødt op for at tale om parforhold og kærlighedens fem sprog.

- Her er super fedt. Det er mega hyggeligt, og her er meget hjemligt. Vi lærer en masse, og samtidig er der plads til, at vi kan være her på børnenes præmisser, siger 32-årige Sofie Nielsen, mens hun ammer sin seks måneder gamle datter Emily.

Og selvom fokus er på mødrene til barselscaféen, så er børnene da heller ikke glemt.

Undervejs bliver der sunget Rapanden Rasmus, mens børnene gynger frem og tilbage i et stykke stof, som lå de i andens vogn. Og er der brug for amning eller en putning midt i dagens oplæg, er der ingen, der tager det ilde op.

- Vi kan komme, som vi er. Her er der plads til alle, siger Sofie Nielsen, der også sætter stor pris på, at der ikke er krav om tilmelding til barselscaféen.

ET STED, MAN LÆRER NOGET

Barselscaféen i Vildbjerg er blot én af barselscaféerne i Herningprovstierne, men gruppen i Vildbjerg var den første, der så dagens lys i efteråret 2019. ►

Kirke- og Kulturmedarbejder BRITTA CARLSEN

Kirke- og Kulturmedarbejder Britta Carlsen glæder sig over den store tilslutning til barselscaféerne. Hun tror, at det gør afstanden til kirken kortere, næste gang familierne møder den.

Vi oplever, at flere af mødrene lærer hinanden så godt at kende, at de også mødes i fritiden.

SOFIE NIELSEN ►

Sofie Nielsen nyder at få nye input til Barselscafé. Hun tager det med hjem, som hun har lært.

Ideen opstod hos Folkekirkens Familiestøtte, der er en organisation, som støtter familier, der på den ene eller anden måde står i en svær udfordring.

For at få projektet på benene søgte man midler hos Herning Kommune, og det blev til 100.000 kroner, der kunne sikre en deltidsstilling til tovholder Britta Carlsen. Siden da har hun været frontløber for de nu fire barselscaféer i Herningprovstierne.

- Vi oplever en rigtig stor tilslutning til de her caféer, måske fordi det kan noget andet end mange af de andre tilbud som babysvømning eller babysalmesang. Det her er en trivselsgruppe, hvor vi skaber rammerne for, at man kan tale om det, der er let eller svært. Mange

af kvinderne fortæller, at når de mødes i mødregruppen, snakker de i øst og vest om det, der falder dem ind. De savner, at nogen skaber rammerne for den gode samtale. Det gør vi her. Vi fylder dem op med noget, de kan tage med hjem, siger Britta Carlsen, der blandt andet har talt med kvinderne om parforhold, skærmtid og mange af de andre emner, der er på dagsordenen i en helt almindelig børnefamilie.

Og Sofie Nielsen giver hende ret. Hun er i dag med til Barselscafé for fjerde gang sammen med to veninder fra mødregruppen:

- Det er ikke kun mig, der får noget ud af barselscafé – det gør min mand også. Jeg får en masse nye input, og det er fedt. Før kendte jeg

Barselscaféerne sætter nogle rammer, der gør, at man kan bringe nogle særlige emner på dagsordenen på en anden måde end i en mødregruppe.

- Som en del af mit arbejde fortsætter jeg med at være ansvarlig for barselscaféen her i Vildbjerg, men de andre grupper skal drives af frivillige. Jeg håber og tror på, at det lykkes, for der står nogle gode kræfter klar til at bære det videre, siger Britta Carlsen, der også oplever en stor opbakning til konceptet fra de sundhedsplejersker, som er rundt til borgerne i kommunen og gladelig reklamerer for caféerne.

Det håb deler man hos Herning Kommune, hvor formanden for social- og sundhedsudvalget Anne Marie Søe Nørgaard (V) bakker op om det vigtige arbejde i barselscaféerne.

- Vi har set, at barselscaféerne er meget værdsat – det viser evalueringerne også. Jeg er rigtig glad for det initiativ, siger Anne Marie Søe Nørgaard, der også har siddet med i provstiuvalget for Herningprovstierne og dermed været en engageret del arbejdet med barselscaféerne.

Og Anne Marie Søe Nørgaard (V) ser ikke tilbuddet om barselscaféer som en konkurrent til kommunens mødregrupper eller øvrige tiltag – ej heller som en opgave, som Herning Kommune burde løse i stedet for kirkerne i Herning og omegn. Den er et supplement.

- Barselscaféerne kan noget andet end mødregrupperne og vores andre tilbud. Barselscaféerne sætter nogle rammer, der gør, at man kan bringe nogle særlige emner på dagsordenen på en anden måde end i en mødregruppe. Men vi ser det ikke som en opgave, der ligger på kommunens bord. Som kommune har vi ansvar for at yde et vist serviceniveau til borgerne, men vi kan ikke give borgerne alt – og det kommer vi heller ikke til. Der ligger en væsentlig værdi i, at det her er en frivillig opgave, som kirken tager på sig. Man går ind af en dør uden at blive registreret af kommunen. Det er en medmenneskelig opgave, og det har stort værdi, siger Anne Marie Søe Nørgaard. ■

kun meget overfladisk til kærlighedens fem sprog, men i dag er jeg blevet klogere på, hvad det handler om. Jeg tror, det kan blive en genvej for min mand og jeg, så vi kan undgå, at nogle problemer vokser sig store. Så jeg vil helt sikkert tage det med hjem, som jeg har lært i dag, siger Sofie Nielsen.

SOCIALT STED

Selvom det særligt er rammerne for den gode samtale, der får mange til at møde op til barselscaféerne, så er det ikke den eneste årsag til, at der er god tilslutning til barselscaféerne rundt i Herning og omegn.

Fællesskabet med de andre mødre er nemlig også en vigtig faktor, fortæller 26-årige Kristina Georgieva fra Bulgarien, der netop er ankommet til Danmark efter hun er blevet separeret fra sin søns far.

- Jeg har boet i Danmark tidligere, men jeg kender ikke så mange her i området. Jeg vil gerne lære flere at kende, og ikke mindst vil jeg sikre, at min søn har nogen at lege med. Vi møder ikke så mange på legepladsen, så det er godt at komme her, hvor der er andre børn, siger Kristina Georgieva.

Hun er ikke den eneste, der kommer for at udvide netværket.

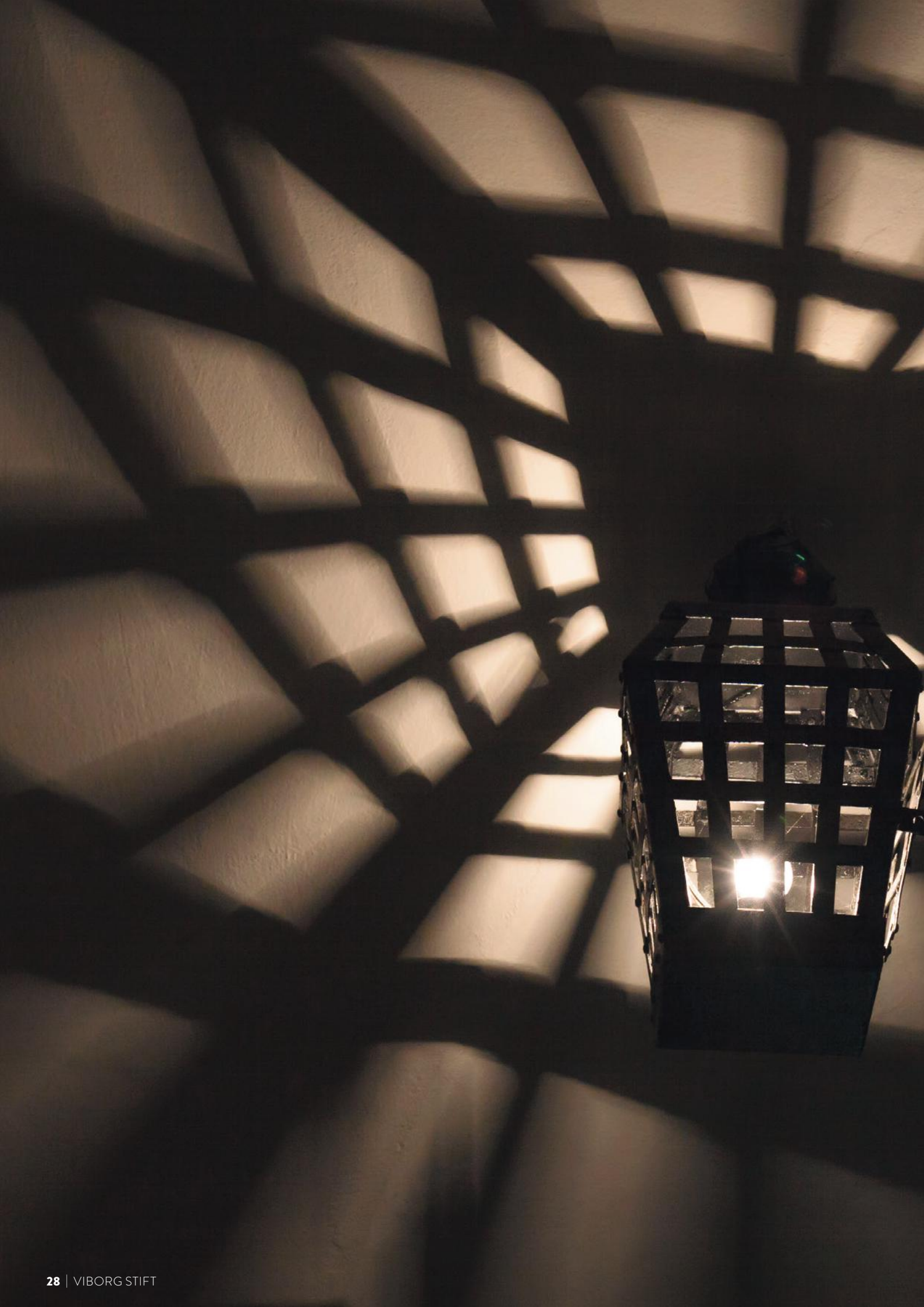
- Vi oplever, at flere at mødre lærer hinanden så godt at kende, at de også mødes i fritiden. De finder nogle nye veninder i deres lokalområde, og det er en stor styrke, siger Britta Carlsen, der også oplever, at kvindernes deltagelse i barselscaféerne gør, at mange også er mere villige til senere at henvende sig til Folkekirkens Familiestøtte, hvis de får brug for en såkaldt forældreven, der støtter familier og giver et kærligt skub til at skabe forandringer i familielivet.

FLERE CAFÉER PÅ VEJ

Med barselscaféer i Sunds, Kibæk, Vildbjerg og Tjørring er kirkerne i Herning-området allerede godt på vej mod at sikre, at nybagte mødre har adgang til gode samtaler om liv og familieforhold i trygge rammer – men endnu flere grupper er på vej.

Næste mål er at etablere en barselscafé i Herning bymidte, Huset No7. Sandsynligvis bliver der også oprettet en barselscafé i Aulum inden længe.

Fremover skal det dog ikke være Britta Carlsen, der står for at afholde barselscaféerne. Støttemidlerne fra kommunen er opbrugt, og Britta Carlsen skal nu fuldt tilbage til sit job som kirke- og kulturmedarbejder i Vildbjerg Kirke.

Er der håb bag tremmer?

Tekst: Sogne- og arresthuspræst Eva-Maria Schulz . Foto: Colourbox

Det er fredag formiddag. Min vej går igennem Latinerhaven, forbi Domkirken ned mod Sct. Nicolaigade i Viborg. Her ligger byens arresthus. Mit blik går skiftevis op mod himlen, der er så smuk og lys i dag, solstrålerne glimter igennem kastanjetræernes let brune blade og mod fortovet, hvor der mellem blade og grønbrune skaller lyser små blanke kastanjer op. Jeg samler et par håndfulde og putter i min jakkelomme. ►

Jeg går videre, drejer rundt om hjørnet og stopper op ved den tunge, grønne dør: "ARRESTEN" står der med store bogstaver på dørklokken.

Derinde, bag de høje røde mure og tremmevinduer, sidder omkring 30 indsatte. Arresten er bygget i slutningen af det 19. århundrede; dengang blev den bygget til 26 indsatte. Men Kriminalforsorgen er i krise – der er for mange indsatte og for få fængselspladser og fængselsbetjente. En flaskehalseffekt, som kan mærkes. Også i Viborg arrest.

Jeg bliver lukket ind, får en alarm, som jeg sætter fast på mit bælte og mine nøgler. Jeg går op ad trapperne til vagtstuen, tager min jakke af og tjekker mit dueslag for

anmodningssedler. Der ligger et par stykker. De fleste navne virker bekendte. Andre har jeg aldrig hørt før. Jeg tager en kop kaffe og sludrer med fængselsbetjentene. Jeg spørger ind til nye indsatte og indsatte, som fængselsbetjentene vurderer kunne have godt af en samtale med mig. Det er der altid – også i dag. En af de indsatte har fået afslag på en prøveløsladelse, en anden skulle have haft besøg af sin kæreste – hun dukkede aldrig op, og en tredje har for et par dage siden mistet sin mor; den indsatte er – forståelig nok – i stor sorg. Men sorgen er blandet med en masse andre følelser og tanker. Skam, skyld, vrede. Og tanken om han mon får lov til at deltage i morens begravelse, fylder rigtig meget. Jeg takker betjentene for snakken, drikker den sidste tår kaffe og forlader vagtstuen.

Og så går jeg min vante gang langs arresthusets korridorer. Jeg banker på den ene og anden celledør. Låser mig ind og taler med den indsatte. Lytter, taler, beder, tørrer tårer, griner, lytter lidt mere, bærer håb, tænker... og tager afsked igen. En Corona-korrekt albuehilsen, to knyttnæver mod hinanden eller et medmenneskeligt håndtryk. "Vi ses i næste uge, præst!"

Jeg går ud igen og smækker døren i bag ved mig. Stilhed!

HVOR FINDES HÅBET?

Er der håb bag tremmer? Håb kan være mange ting. Det kan være et medmenneske, der byder én på en kop kaffe. Det kan være troen på opstandelsen på den yderste dag. Og alt det midt i mellem.

” Det er afmagten, der er med til at dræbe håbet herinde. At vi ikke kan gøre noget ved den situation, som vi sidder i.

Er der håb bag tremmer? ”Die Hoffnung stirbt zuletzt”, sådan siger man på tysk. Håbet dør til sidst. Underforstået, at der altid er et håb til stede. Lige meget, hvor end man befinder sig. Også i et fængsel eller i mit tilfælde et arresthus. Men er det nu rigtigt?

For der er de tunge samtaler. Dem, hvor det er svært at få øje på håbet. Dem, hvor livet blot er mørke og ødelæggelse. Dér, hvor fremtiden består af en forvaringsdom. Eller en ødelagt familie. Eller slet ingen familie eller omgangskreds efter endt afsoning. Dér hvor man som vidne bliver suget med ind i mørket og håbløsheden. Og hvor man kan fornemme Jesu korsord: ”Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?” Dér hvor afmagten er ødelæggende og suger livsgnisten til sig og

efterlader den indsatte som en tom skal. Et ikke-menneske.

Dér er håbet svært at få øje på. Selv for en præst. Hvad gør man dér? Man er. Man lægger håbet i Guds hænder. For der er intet andet, der giver mening.

HVAD ER DER AT TAKKE FOR?

I dag skal vi holde gudstjeneste i skolestuen. Fængselsbetjentene har lavet en liste med de indsatte, der ønsker at deltage. Der er 15 i alt. Af sikkerhedsårsager er vi nødt til at dele gruppen op i tre og holde tre gudstjenester efter hinanden. Det bliver tre vidt forskellige gudstjenester, med gode dialoger og kaffe og kage bagefter. Vi fejrede høstgudstjeneste i dag. Sang et par vers af

”Nu falmer skoven” og talte om, hvad der er at takke for.

”Der er ikke meget at takke for i mit liv, præst,” siger den ene indsatte. ”Min far bankede mig sønder sammen hver weekend i min barndom, og halvdelen af mit liv har jeg siddet bag tremmer.” Jeg går i dialog og spørger, om han ikke kan komme i tanke om et eller andet – lille eller stort, som han dog alligevel er taknemmelig for? ”Jo,” siger han, og tænker sig om. ”Min lille niece og nevø. Dem er jeg taknemmelig for at have i mit liv.”

Og sådan får alle indsatte sat ord på en taknemmelighed, som de fleste alligevel har – et eller andet sted – gemt bag tatoveringerne og de store overarme. Bag ved hættetrøjerne og de kolde facader i ansigterne. Vi taler også om håb.

”Det er afmagten, der er med til at dræbe håbet herinde. At vi ikke kan gøre noget ved den situation, som vi sidder i,” siger den ene af mændene og de andre nikker bekræftende. De ser på hinanden og på mig. De ser ned i deres plastikkrus, der er ved at være tomme. Rykker lidt uroligt på deres kroppe. Tager en småkage mere.

Jeg kan mærke, at rummet fyldes med opbrudsstemning. Vi slutter af med at bede Fadervor og Sindsrobønnen.

De indsatte rejser sig, giver mig hånden, siger tak for i dag og spørger: ”Hvornår er der gudstjeneste igen?”

”Hurtigst muligt”, siger jeg og giver som afslutning en kastanje til hver enkelt af dem. Som en påmindelse om, at livet udenfor murene venter på dem efter endt afsoning.

HÅBET BAG TREMMER

Der er håb! Også bag tremmer.

Det skal der være. Men til tider er det svært at få øje på. Håbet ligger i at være medvandrers for den enkelte indsatte. At være vidne for det enkelte menneske, der befinder sig i den dybeste livskrise.

Som arresthuspræst bærer jeg håbet med mig ind bag murene og tremmerne. En forhåbning om, at der altid er en udvej, et menneske, en tro.

Der er håb! Altid! ■

FELTPRÆST: "VI SKYLDER AT BRUGE DE TALENTER, VI HAR FÅET GIVET"

Niels Peter Sørensen har gennem de seneste 25 år rejst ind og ud af Danmark – men ikke bare på badeferie. Som feltpræst har han erfaret, hvordan kirken har ekstra stor værdi, når liv og død er hverdagskost.

Tekst: Anika Thorø Weber . Foto: Privatfotos

Niels Peter Sørensen er godt gift.

Han har tre børn og flere børnebørn.

Og så holder han af Aalestrup, hvor han har boet i mere end ti år og arbejdet som præst i den lokale folkekirke.

Alligevel er det som om, at de vante rammer i den lille Himmerland-by nogle gange bliver for små. Som om, de klemmer lidt.

I hvert fald kan Niels Peter Sørensen skrive Helmand-provinsen, Kosovo og senest Kabul på listen over velkendte brændpunkter, hvor han har været og arbejdet som udsendt feltpræst i op mod et halvt års tid ad gangen.

- Når Danmark sender soldater ud, så sender Folkekirken en feltpræst med. En af dem er mig. Det er svært for mig at finde et sted, hvor det er mere relevant at være præst og kirke end netop dér. Dér hvor tilværelsen er skåret ind til benet. Dér hvor refleksionerne nede i dybet tager tid og energi, siger Niels Peter Sørensen.

Og netop derfor skal felttasken pakkes endnu engang til foråret – denne gang med afgang mod Estland i tre måneder.

- Vi skylder at bruge de talenter, vi har fået givet. Jeg har erfaret, at der er brug for mine kompetencer, når soldater er udsendt. Så skylder jeg også samfundet at bruge mine evner og min faglighed til netop det, siger Niels Peter Sørensen.

ET VITAMINTILSKUD TIL PRÆSTELIVET

Det er efterhånden 25 år siden, at Niels Peter Sørensen blev prikket på skulderen og spurgt, om han ikke skulle melde sig til feltpræst-korpset.

Og det skulle han bestemt ikke – det var han overbevist om.

Men efter at have tygget på tanken i et stykke tid, blev han alligevel overbevist om det modsatte.

Han blev tændt af ideen og besluttede sig for at give det et skud. Han gennemgik derfor det undervisningsforløb, der følger med, når man vil være feltpræst, og efter en årrække var han klar.

Målet var Kosovo, hvor han blev mange soldaters nærmeste samtalepartner i et halvt år henover årsskiftet 2003-2004.

Siden da har hans virke som folkekirkepræst op til flere gange været afbrudt af udlandso-phold. Ikke kun på halvårsudsendelser til særligt det krigsramte Mellemøsten, men også gennem kortere ture til Sarajevo, hvor han i samarbejde med Kammeratstøtteordningen har haft tidligere FN-soldater med tilbage til arnestedet for en tid, der satte sig så tungt på dem, at deres psykiske sår aldrig helede igen.

- Alle mine udsendelser har gjort stort indtryk, og turene til Sarajevo er ingen undtagelse. At opleve menneskelig lidelse og se, hvor stort et aftryk det kan sætte i mennesker; det er hårdt. Det gør stort indtryk, siger Niels Peter Sørensen, der oplevede, at turene til Sarajevo var med til langsomt at hele sårene hos de tidligere Bosnien-soldater udsendt i 80'erne.

Men selvom Niels Peter Sørensen rejser afsted klædt i den sandfarvede uniform, fordi han erfarer, at der er brug for ham, når livet brænder på, så er han bevidst om, at udsendelserne til brændpunkterne også er en godbid til ham selv.

- Jeg oplever det som et vitamintilskud til mit præsteliv. Det er jo en anden måde at få luft under vingerne end at sidde bag hæve-sænkebordet i Aalestrup. Det giver altid noget ►

”

Det største har været at opleve, hvor meget evangeliet har at sige til mennesker.

godt at opleve noget andet, en anden kontekst og en anden kultur. Jeg får noget godt med hjem, på trods af den smerte og uro, jeg oplever i de mennesker, jeg møder, siger han.

- Men jeg ville aldrig tage af sted for oplevelsen alene. Jeg gør det, fordi jeg føler mig forpligtet til det, og fordi det giver mening at være netop der – fordi min faglighed bliver bragt i spil, siger Niels Peter Sørensen.

GUD MED PÅ KANTEN

Det er ikke for sarte sjæle at bo i en militærlejr i Afghanistan – det har Niels Peter Sørensen erfaret.

Særligt under opholdet i Helmand-provinsen, hvor flere danske soldater mistede livet, oplevede Niels Peter Sørensen, at hans rolle som præst blev helt klar:

- Når det største problem er, om man har penge til letmetal-følge til sin røde racer, så kommer det ikke rigtig Vorherre ved. Men det gør det,

når livet er på spil og man har dræbt et andet menneske eller mistet en kollega, siger Niels Peter Sørensen, der gang på gang har erfaret en stor tilslutning til gudstjenesterne i lejrene.

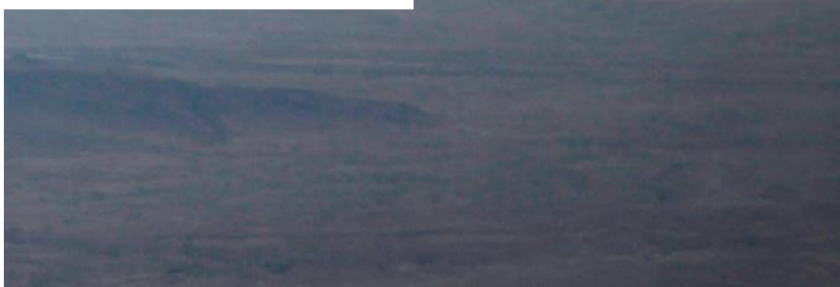
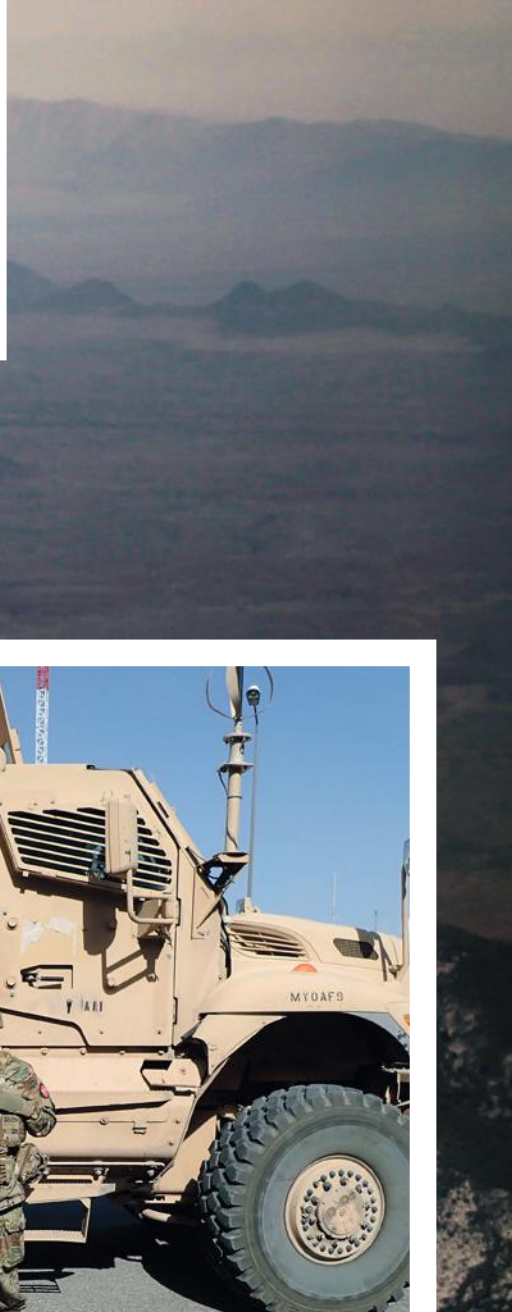
-Det er skørt og fantastisk, men når livet spidser til, så får tro og etik en betydning. Når vi næste gang skal have nye hynder i Aalestrup Kirke, så kan vi ikke være bekendt at sende regningen til de unge mænd i alderen 20-25 år, for vi ser dem ikke særligt tit. Men det gør vi i en teltlejr i Helmand. Der kommer de, og de synger med på salmerne. De synger uden en tone i livet, men med hjertet. Det er svært at forklare, men der er noget helt særligt over det. Jeg tror, det er, som når englener synger. Det er stærkt. Det er rørende, siger Niels Peter Sørensen, der særligt mindes de dåbs-handlinger, der har fundet sted på hver af hans udsendelser og ført til dybe samtaler om tro, etik og eksistens.

Foruden gudstjenesterne har Niels Peter Sørensen derfor også brugt mange timer på

samtaler med soldaterne. Ikke blot med de soldater, der ville døbes, men også de mange andre soldater, der fra tid til anden havde brug for en snak – uanset om det handlede om livet, døden eller en irriterende kollega.

- Når soldaterne er afsted, har de ikke de mennesker med sig, som de plejer at tale med, når livets store spørgsmål trænger sig på. Jeg er beæret over, at de har haft tillid til mig og sat tid til at snakke med mig. Jeg kender ikke alle svarene, men jeg har en faglighed og baggrund, der gør, at jeg forhåbentlig kan være en relevant samtalepartner, siger Niels Peter Sørensen, der har erfaret, at han som en mand uden militærrang har fået en helt særlig rolle, der har gjort soldaterne trygge og givet dem følelsen af, at der var plads til at læsse af.

- Det største har været at opleve, hvor meget evangeliet har at sige til mennesker. Det er stort at opleve den ro, der falder over mennesker, når de erfarer, at selvom de har gjort en

masse skidt, så er de gode nok, som de er – og elsket, siger Niels Peter Sørensen.

NÆRMER SIG EN UDLØBSDATO

Med mange gode og barske oplevelser i bagagen gennem 25 år i hærens tjeneste, ser Niels Peter Sørensen også frem mod sin udsendelse til Estland, hvor han fra marts 2022 og tre måneder frem skal opholde sig i lejren, mens et par hundrede danske

soldater deltager i NATO-øvelser op mod den russiske grænse.

- Det bliver da helt sikkert noget andet end mine udsendelser til Mellemøsten, men også meget af det samme. Det er stadig langt hjemmefra i en lejr i rigtig lang tid, siger sognepræsten fra Aalestrup.

Men der er alligevel noget, der gør den kommende tur til noget helt særligt.

I militæret er pensionsalderen 62 år, og den regel gælder også feltpræster som Niels Peter Sørensen.

Undervejs i opholdet i Estland fylder han 61, og Niels Peter Sørensen har derfor indstillet sig på, at udsendelsen med al sandsynlighed bliver den sidste. En 25-årig æra som støtte til de danske soldater nærmer sig sin afslutning.

- Jeg har en masse gode oplevelser bag mig, så jeg takker ikke af med bitterhed. Overhovedet ikke. Men derimod er jeg taknemmelig. Når jeg kommer hjem fra en udsendelse, bliver jeg altid fyldt af en taknemmelighed over det liv, jeg har. Jeg føler mig lidt heldig at skulle hjem igen, når jeg ser tilbage på en tid, der var barsk, men meningsfuld, siger Niels Peter Sørensen.

Han lægger dog heller ikke skjul på, at selvom taknemmeligheden fylder meget efter flere måneder i en teltlejr med døden inde på livet, så rammer hverdagen også igen efter en tid i Danmark.

- Efter nogle måneder, bliver man jo igen træt af køen i Brugsen. Men mine udsendelser har været med til at give mig en robusthed og det twist på livet, der gør, at jeg ser livet og mennesker med lidt flere nuancer, end jeg gjorde før, jeg tog afsted, siger Niels Peter Sørensen. ■

OTTE ÅRS NÆRKONTAKT

Karl Georg Pedersen er klar til et nyt kapitel efter stiftsrådet, hvor han har siddet i otte år og som formand. Tiden skal bruges på at rejse ud for at se verden, men tiden i stiftsrådet, har også været en rejse rundt i folkekirkens maskinrum.

Af Henrik Helms

-Jeg tænkte det kunne være spændende, at prøve at arbejde med kirken på det mere overordnede plan, fortæller Karl Georg.

Det var med begrænset viden om, hvad stiftsrådet arbejde bestod af, da Karl Georg kørte ind og parkerede bilen på bispegårdens gårdsplads. Han havde siddet i menighedsrådet i flere perioder, men havde ikke været i nærkontakt med stiftsrådet.

- En af de ting, som betød meget for mig i starten. Det var, at der var stor afstand imellem de forskellige led, i den kirkelige organisation, og en af mine formål med at gå ind i stiftsrådet var at prøve at være med til at binde det tættere sammen.

Nu er der gået otte år, hvor Karl Georg har arbejdet på at menighedsråd og stiftsråd er

medspillere med retning mod det samme mål, og når man spørger til om missionen er lykkedes så griner han, og erkender at der stadig er lang vej at gå.

Jeg synes faktisk, vi har gjort rigtig meget for at synliggøre stiftsudvalgene og de muligheder der er for at hente inspiration på forskellige områder. Men forståelsen i menighedsrådene for stiftets arbejde og de muligheder, der er igennem stiftsudvalg for at hente inspiration og rådgivning, er stadigvæk for utydeligt.

Karl Georg kan se, at der i alle stifter er en udfordring med at få opstillet nye til rådene, og synes det er ærgerligt. For nok er folkekirken bygget op nedefra, men der er også indflydelse at hente, for sognene ved at involvere sig i den øverste del af den kirkelige organisation.

- Men engang imellem kunne man godt ønske, at der var nogle der havde blik lidt ud over det, for der er virkelig nogle muligheder for at støtte den lokale kirke, ved at arbejde på et lidt flere niveauer i den kirkelige organisation.

Nu går formanden så fra borde efter otte år, og med sig i bagagen er en glæde for at have gjort en forskel.

- Jeg føler mig privilegeret af at være en del af det arbejde. Jeg synes, det har været utroligt spændende, og jeg har været helt vild glad for, at være en del af det, og have mødt kirken på flere niveauer, slutter Karl Georg Pedersen inden han for sidste gang kører ud fra gårdspladsen i bispegården som stiftsrådsmedlem.

STIFTSRÅD

I hvert stift er der et stiftsråd. Stiftsrådet består af biskoppen og domprovsten, som begge er fødte medlemmer, en repræsentant for stiftets provster, 3 repræsentanter for stiftets præster og en menighedsrepræsentant fra hvert provsti.

Stiftsrådets medlemmer vælges hvert fjerde år samtidig med valg til provstiudvalget.

STIFTSRÅDETS OPGAVER

Stiftsrådet bestyrer kirkernes- og præste embedernes kapitaler på vegne af menighedsrådene ud fra den lånepolitik, som er vedtaget i stiftsrådet.

Stiftsrådet rådgiver biskoppen om kirkelige forhold, der har betydning for stiftet som helhed.

Stiftsrådet fastlægger stiftets udvalgsstruktur. Og der skal nedsættes et særskildt udvalg til at varetage det mellemkirkelige arbejde på stifts niveau.

Stiftsrådet fastlægger udskrivningsbeløbet for det bindende stiftsbidrag og disponerer over hvordan beløbet skal anvendes på forskellige kirkelige aktiviteter i stiftet. Bidraget kan bruges til aktiviteter inden for følgende områder:

- Kommunikation mellem stiftet, menighedsråd og præster
- Formidling af kristendom
- Udviklingsprojekter inden for undervisning, diakoni, IT, medier, kirkekemusik og lignende

Stiftsrådets daglige arbejde understøttes af stiftsadministrationen.

ENGAGEMENT, VIDEN OG ERFARING

Ida Götke har en dagligdag som sygeplejefaglig direktør på Hospitalsenheden Vest, og er i gang med sin 3. periode i menighedsrådet i Skive Sogn. Nu har hun taget endnu en titel på sig, som nyt medlem af stiftsrådet.

Af Henrik Helms

- Jeg har været nysgerrig efter, hvad stiftsrådet er for en organisation og hvad stiftsrådet er sat i verden for. Vi kan godt ude i menighedsrådene være tilbøjelige til at synes at råd på stifts niveau er fjernt fra os og at de sådan set også i en vis sammenhæng helst skal være en armslængde af os i menighedsrådet.

Det vil Ida Götke gerne være med til at lave om på.

- Jeg glæder mig til at se, hvilke potentialer der er i, at understøtte det lokale kirkelige liv og fungere som inspirationsforum for menighederne og biskop.

Ida Götke har selv siddet i et af stiftsudvalgene i en årrække, som har arbejdet med

det psykiske arbejdsmiljø, og har af den vej lært stiftets arbejde nærmere at kende. Det kendskab vil hun gerne, at endnu flere må få.

- Der kan godt være en større nærhed og også en større bevidsthed om, hvad stiftsrådet kan. Hvilke muligheder man har for at stille op og øve indflydelse på det, der foregår i stiftsrådet og i stiftet på det overordnede niveau.

Et af de områder Ida Götke håber, at hun kan være med til at flytte sammen med stiftsrådet, er arbejdet med FN's verdensmål for bæredygtig udvikling.

- Jeg tænker godt vi kunne tage hver enkelt af de 17 verdensmål og se på, hvad folkekirken kan engagere sig i..

Et af de seneste opgaver er projektet grøn kirke, hvor stiftsrådet i samarbejde med provstierne kigger på hvordan man kan arbejde med energi, klima og miljø. Det bliver et af mange projekter, som Ida Götke nu glæder sig til at komme igang med, og hun har engagement, viden og erfaring med til hendes møde med stiftsrådet.

DET NYE STIFTSRÅD (2021-2025):

Biskop Henrik Stubkjær	Født medlem	Viborg Stift
Domprovst Thomas Frank	Født medlem	Viborg Domprovsti
Gert Michael Primdahl	Menigt medlem	Salling Provsti
Ejvind Dahl	Menigt medlem	Herning Nordre Provsti
Arne Bach	Menigt medlem	Herning Søndre Provsti
Jan Jensen Bech	Menigt medlem	Holstebro Provsti
Lene Marie Sørensen	Menigt medlem	Viborg Østre Provsti
Carlo Nørby Hald	Menigt medlem	Lemvig Provsti
Ole Bjerne Sørensen	Menigt medlem	Vesthimmerlands Provsti
Svend Aage Madsen	Menigt medlem	Viborg Domprovsti
Ida Götke	Menigt medlem	Skive Provsti
Finn Skaarup	Menigt medlem	Struer Provsti
Anne Lisbeth Bisgaard Jepsen	Menigt medlem	Ikast-Brande Provsti
Joan Flansmose Trelborg	Observatør for valgmenighederne	Valgmenighederne, Bøvling Valgmenighed
Provst Niels Arne Christensen	Provsterepræsentant	Holstebro Provsti
Sognepræst Birgitte Refshauge Kjær	Præsterepræsentant	Egeris-Estvad-Rønbjerg Pastorat
Sognepræst Karsten Christensen	Præsterepræsentant	Harbøre-Engberg Pastorat
Sognepræst Henrik Guldbrandt Kjær	Præsterepræsentant	Holstebro-Naur-Sir Pastorat

**TILMELD DIG ÅRETS
JULEKALENDER HER:**

viborgstift.dk/glaede
Og det helt gratis!

PÅ JAGT EFTER GLÆDEN

3500 kilometer, 9 broer, 2 færger og en tunnel, har bragt vært Troels Laursen og producer Henrik Helms rundt til 26 kirker og kirkerum i Danmark. Til forstæder, små byer og til alternative kirkerum i fængsler, hospices og hospitaler, der gemmer på kirkekunst. Værker som kan fortælle historien om at Glæden - findes mange steder.

”

Vi vil gerne give alle der har lyst, en visuel oplevelsesrejse ind i nogle af de kunstsatte som findes i så mange kirkerum i Danmark

GLÆDER PÅ MANGE MÅDER

- Glæden findes så mange steder, og den moderne kirkekunst findes også i mange af vore gamle kirker. Nogen gange også på skjulte steder, smiler præst og kunstanmelder Troels Laursen, som hjælper os med at finde de steder som gemmer på glæden.

Fra 1. søndag i advent inviteres vi alle til at få lidt glæde i vores indbakke, hvor man kan tilmelde sig en abonnementsordning, som sender en mail hver morgen med et nyt afsnit i hele december. Alt sammen med afsæt i kunstværker, der er skabt siden år 2000.

- På vores rejse rundt i hele Danmark skal vi nemlig se på helt ny kirkekunst, der hvor folkekirken er, fortæller Troels Laursen.

- Det har været helt overvældende at se historier fortalt på så forskellige måder, når vi har besøgt de mange kirkerum, supplerer Henrik Helms.

- Vi har så prøvet at indfange detaljer og bidder af den fortælling, og sat det sammen til vores historie om glæden.

FRA HOSPITALER TIL FÆNGSLER

Og kunsten og glæden kan findes mange steder. Som når Troels Laursen tager os med ind på et af landets største hospitaler, for at kigge på det strålende værk: Lysvæld bag lysvæld fra 2017 i Rigshospitalets kirkerum. På et hospital der udfører små og store mirakler hver dag. Til et hul i væggen, som er udsmykningen i kirken

i Enner Mark fængslet udført i 2010. Herinde hvor man drømmer om friheden. Men det kan også være et fascinerende guldbelagt papirklip fra 2002 i Sønder Broby på Fyn, som minder en om glædens barn, der blev født julenat.

- Vi vil gerne give alle der har lyst, en visuel oplevelsesrejse ind i nogle af de kunstsatte som findes i så mange kirkerum i Danmark, fortæller producer Henrik Helms.

- Men du behøver ikke at være kunstinteresset, for værkerne er i høj grad blot et afsæt til at kunne fortælle om julens glæde – og lidt om dig og mig som mennesker.

FÆLLES PROJEKT

Hver afsnit er omkring 3 minutter, og det hele er blevet til virkelighed med hjælp fra alle stifterne i Danmark og folkekirken.dk. Premieren på julekalenderen er den 28. november 2021, og kan følges på stifternes hjemmesider og hos folkekirken.dk helt frem til og med den 25. december.

Desuden vil man også på en række TV2 regioner kunne se afsnittene redigeret sammen til fire adventsprogrammer.

- Og så kan det være, at man får lyst til at tage på sin helt egen opdagelsesrejse rundt til de mange smukke værker, der gemmer sig i kirkerne i hele Danmark, siger Troels Laursen og håber at serien vil inspirere til netop det. For glæden findes derude. ■

Gud i bevægelse

Kirken har siden reformationen været en kirke i konstant bevægelse. Ja, den har ligefrem sagt om sig selv, at den er en størrelse, der "hele tiden bør reformeres". Og grunden er, at den Gud, hvis kirke den er, netop er en Gud, der bevæger sig og derfor er til akkurat som bevægelse. ►

Tekst: Teologisk specialkonsulent Henning Kjær Thomsen . Foto: Henrik Helms, Shutterstock

Fortællingen om det er beretningen gennem kirkeåret – fra 1. søndag i advent til sidste søndag i kirkeåret. Den, vi også kalder kirkeårsfortællingen. Den begynder med jul.

Julens hovedperson er i kirken Gud Fader. Op gennem traditionen har juledagene helt enkelt fejret, at Gud stik mod alle forventninger binder sig til et sårbart menneske – for at lade ham udlægge hvem han er. I de gamle julesalmer er dette motiv endnu omdrejningspunktet. I Den Danske Salmebogs nr. 107: *"Glæden hun er født i dag"* får det et eksemplarisk udtryk. Dèr hedder det:

*"Glæden hun er født i dag
Himmeriges glæde"*

Hvad skyldes denne glæde?
*"ved Gud Faders velbehag
fryde sig de spæde"*

Hvorfor? Jo:
*"Han, som var frygtelig
og utilgængelig i sin høje bolig,
han nu i barnedragt
har sig i krybben lagt,
med vort liv fortrolig."* (Strofe 1)

Nu er det altså Jesus, der udlægger hvem, hvad og hvor Gud er. Det afgørende spørgsmål bliver derfor naturligvis, hvordan han gør det. Og her er kirkeårsfortællingen ikke i tvivl. Som Gud giver sig til Jesus, giver Jesus sig til de andre. På denne måde bliver Jesus som menneske udtryk for Guds virkelighed. Ifølge Jesus er Gud da den, der giver alt for intet. Og ikke som traditionen tænkte – noget for noget.

VENDER RYGGEN TIL

Det karakteristiske for Jesus er således før alt andet, at han giver sig til de andre. Indtil han har givet sig op og hænger døende på et kors. Den korsfæstede – manden der er sig som de andre.

Og da sker det mærkeligste i alle heltefortællinger, vi kender. At jo mere han – den korsfæstede – giver til de andre, jo mere vender de ryggen til ham og afviser: Ahh du..*"som bryder templet ned og rejser det igen på tre dage, frels nu dig selv og stig ned fra korset... Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse!"* (Mark 15, 29 og 31)

Meget bemærkelsesværdigt accepterer de forbipasserende åbenbart uden forbehold, at

Jesus både har gjort meget godt for mange og sagt vigtige ting. *"Andre har han frelst"* slår de kort og godt fast. Den gængse undskyldning, at omgivelserne ikke forstod, hvad Jesus ville, falder dermed til jorden. Det forstod de udmærket; de brød sig bare ikke om det, og det betød frem for alt intet i den store diskussion. Diskussionen om, hvem Gud er.

HVEM ER GUD

For den Gud, hvis vilje Jesus hævder at leve efter, er den Gud, der flyder over med nyt liv til både håb- og livløse og giver alt for intet. Mens den traditionelle forståelse af, hvem Gud og mennesket er, som omgivelserne her vil presse Jesus tilbage i, er den almægtige Gud. Der udefra griber ind i menneskers tilværelse efter sin lov. Så denne tilværelse kan tydes efter reglen *"noget for noget"*. Men Jesus bliver også på korset ved sit.

Det hele drejer sig dermed om, hvem Gud er. Den, der hjælper de andre. Eller den, der sætter sig selv igennem og er til for alle dem, der tænker på samme måde. Han kan ikke være begge dele, uanset hvor ofte det ønskes. Enten har alle de andre ret og Jesus uret; eller også er det omvendt.

Da er det, at Jesus en gang for alle desperat ønsker at blive bekræftet i sin udlægning. Af den eneste, som nu endnu kan det, nemlig Gud selv – hans Fader i himlen.

I den situation vender Jesus sig til den Gud, han har bøjet sig for hele sit liv. Men heller ikke han vedkender sig ham. **"Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?"** skriger han og dør. Altså:

Nu har jeg hele mit liv sagt og gjort, hvad jeg konstant har forstået som din vilje; så kunne du i det mindste anerkende min forståelse.

NOGET HELT NYT

Og her slutter Jesu historie – i det åbne spørgsmål, hvem Gud er. Skal alt ikke ende

her, må der altså ske noget helt nyt. Så må Gud selv gribe skabende ind. Endnu engang.

Det er da også, hvad der forkyndes. Påskedag tager Gud den korsfæstede med tilbage til livet igen. Oprejser ham og vedkender sig dermed hans udlægning af sig. Nu svarer Gud på den døende Jesu fortvivlede skrig. Som han bøjede sig for Gud i sit liv; sådan bøjer Gud sig nu for ham i hans død!

Men hvad vil det egentlig sige, at Gud anerkender den korsfæstedes udlægning af sig? Ja, hvad bestod den i – denne udlægning? At give sig væk til de andre! Anerkendes det, kan den korsfæstede ikke blot vende tilbage og begynde forfra. Men så oprejses han som den, der allerede har givet sig bort, og derfor ret beset

er **"ingen"** i sig selv. Men derimod den, der netop må fortsættes af de andre.

Det er derfor, hans opvækkelse er hans forsvinden, så de andre kan komme til. Han må ganske enkelt væk, for at de kan videreføre hans virkelighed.

Den første, der havde sans for dette, er Paulus. Han fortæller ikke sine menigheder om Jesus, men siger i stedet til dem, at nu er de Kristi legeme. (1. Kor 12, 27)

Den jordiske Jesus gør Gud således til Kristus, for at menigheden kan videreføre hans liv som Jesu Kristi legeme. I deres bevægelige liv med hinanden.

Det er den Gud, kristendommen bekender. En Gud, der aldrig holder op med at være i bevægelse. Men altid er undervejs. Til sig selv – med menneskets historie som vej. ■

HILDUR CYKKLER FOR DET GODE LIV

Det har ikke altid været lige let at være sognepræst Hildur Kaaber Ahrenkilde. Men med en trehjulet cykel har Hildur fundet vejen til et bedre liv – for sig selv og for sine sognebørn.

Tekst: Anika Thorø Weber

Foto: Andreas Falck

Til venstre for hovedindgangen ved Vestervang Kirke i Viborg står en mørkeblå cykel.

Den har ringeklokke og cykelkurv – og ligesom så mange andre moderne cykler har den fået installeret et batteri, så den kan køre på strøm og hjælpe cyklisten godt op ad bakkerne.

Men den mørkeblå jernhest er ikke helt som de andre cykler i cykelstativet udenfor i kirken.

Den står lidt for sig selv, fylder lidt mere – og så er det altid dén cykel, som øjnene falder på, når folk går forbi.

Den mørkeblå cykel har nemlig tre hjul. Ét foran og to bag.

”Min cykel er min bedste ven”, siger Hildur Kaaber Ahrenkilde, der er sognepræst i Vestervang Kirke.

Hun er født med skæve fødder, såkaldte klumpfødder, der gør, at hun ikke kan cykle på en almindelig, tohjulet cykel.

I stedet cykler hun derfor i fuld fart på tre hjul, når hun skal rundt til sine sognebørn. Det har hun gjort siden hun begyndte i sit embede i foråret, og hver uge tilbagelægger hun gennemsnitligt 30 kilometer på sin trehjulede Easy Rider.

”Der er mange, der har medlidenhed med mig, fordi jeg har en cykel på tre hjul. Men det skal de ikke have. Cyklen giver mig en frihed, der gør, at jeg kan leve et helt almindeligt liv og komme rundt, som det passer mig”, siger den 27-årige sognepræst, der bøvler med kroniske smerter og en lidt haltende balance, selvom hun har været igennem flere operationer for at få rettet sine fødder ud.

VEJEN MOD DET RETTE KØRETØJ

Hildur Kaaber Ahrenkilde har ikke altid cyklet på tre hjul.

Til trods for, at hendes fødder altid har siddet lidt forkert, har hun i sine børne- og teenageår cyklet rundt på to hjul ligesom de fleste andre.

Men lige inden, hun begyndte på teologistudiet, gik det galt.

Hildur Kaaber Ahrenkilde væltede på sin cykel og pådrog sig et slemt brud. Et brækket knæ og et brækket skinneben betød et halvt år i sygesengen efterfulgt af genoptræning.

”Det var ikke spor sjovt. Jeg har det bedst, når jeg har noget at rive i, så det var virkelig en udfordring at skulle ligge stille så længe”, siger Hildur Kaaber Ahrenkilde, der kom sig over bruddet, men aldrig helt fik balancen

tilbage, fordi bruddet også påvirkede hendes fødder, der i forvejen var udfordret af at holde sig stabilt på jorden, når underlaget gængede en smule.

Ulykken og de lange måneder i sygesengen satte sig i Hildur Kaaber Ahrenkilde og betød, at hun lod cyklen stå – hun ville ikke udsættes for et nyt styrt. I seks år blev bussen derfor hendes primære transportmiddel, fordi hun ikke vidste, hvad alternativet var.

En bil var nemlig heller ikke vejen frem. Det fandt Hildur Kaaber Ahrenkilde ud af, da hun sad bag rattet til sin første køretime. Hun var klar og fuld af begejstring, men hun kom aldrig ud i trafikken. Hun kunne ikke mærke pedalerne, så kørelæreren satte en stopper for det nye eventyr bag rattet.

”Det var lidt et chok at finde ud af, at jeg heller ikke kunne køre bil. Det havde jeg aldrig overvejet”, siger sognepræsten.

I sin afmagt ringede hun derfor til kommunen for at høre, hvad de ville foreslå hende. Deres bud var en trehjulet cykel.

”Det var lidt en kamel, der skulle sluges. Jeg har altid været vant til at have et handicap, men det har ikke været så synligt. De færreste lægger mærke til mine fødder, men når ►

jeg kommer på en trehjulet cykel, så kan alle se, at noget er anderledes”, siger Hildur Kaaber Ahrenkilde.

Alligevel tog hun modet til sig, og i 2020 faldt valget på hendes nu højtelskede Easy Rider, der har fulgt hende hver dag siden.

”Den giver mig den frihed, jeg har brug for. Før kunne det være et stort projekt bare at tage i Netto, men nu er det ofte mig, der handler”, siger Hildur Kaaber Ahrenkilde, der siden foråret har boet i præsteboligen i Viborg sammen med sin far, efter de forlod hjembyen Dragør.

PRÆST PÅ TRE HJUL

Selvom Hildur Kaaber Ahrenkilde skulle tage lidt tilløb til at hoppe på sin trehjulede cykel, så er den nu i stort omfang blevet hendes kendetegn.

På sine ture rundt i Vestervang Sogn kan de fleste efterhånden genkende deres lokale præst – også selvom præstekjolen og pibekraven for det meste ligger i den store kuffert bag på cyklen.

Når Hildur Kaaber Ahrenkilde kommer hujende, stopper folk op, og den unge præst kan nemt køre cyklen lidt ind til siden til en snak om vind, vejr eller livets store spørgsmål.

Cyklen er ofte blevet anledning til sjove samtaler, der løsner lidt op i stemningen.

”I starten synes folk, det var mærkeligt, og de turde ikke spørge ind. Nu er det blevet mere normalt for folk, og alle kan se, hvor jeg er. Holder cyklen ude foran kirken, så ved folk, at det er der, jeg er. Holder den foran en beboer i sognet, så ved folk, at de kan finde mig der. Det har jeg det helt fint med. Faktisk synes jeg, at cyklen er blevet en god måde at gøre kirken mere synlig i sognet”, siger Hildur Kaaber Ahrenkilde.

Og det er ikke kun synligheden i sognet, der er en fordel ved den trehjulede jernhest.

Hildur Kaaber Ahrenkilde får også selv noget godt ud af at cykle frem for at tage en bil rundt i sognet.

”Jeg får en masse frisk luft, og så er cykelturene med til at give mig nogle lidt længere pauser mellem de enkelte besøg. Det giver mig plads til lige at lade tankerne flyve lidt, inden jeg skal være klar til den næste snak”, siger hun.

”Jeg kan lige så godt se det positive i min situation. Selvfølgelig har jeg også grædt snot over mine fødder, særligt i mine teenageår, men jeg får også rigtig meget godt af at have den cykel, jeg har”, siger hun.

INGEN ER PERFEKT

Trods gråd og frustrationer er det lykkes Hildur Kaaber Ahrenkilde at holde hovedet højt og rette fokus mod alt det gode, som livet giver hende.

Og de bump, hun har fået på livets vej, bruger hun i sin hverdag som præst.

”Diakoni er mit hjertebarn. Jeg vil være der, hvor mennesker er – i det nemme og i det svære. Og jeg oplever, at det jeg har med i bagagen, gør de svære samtaler lettere. Jeg er god til at sætte mig ind i, hvordan andre har det. Samtidig oplever jeg, at andre med et handicap spejler sig i mig og får tillid til, at det hele nok skal gå på trods. Jeg ser mit handicap som en stor gave, som jeg kan bruge rigtig meget som præst. Gud har skabt os uperfekte, og det er der sådan set en masse teologi i”, siger Hildur Kaaber Ahrenkilde.

De betragtninger tager hun også med til konfirmationsundervisningen og i dialogen med de unge. Særligt er det vigtigt for hende, at konfirmanderne lærer, at der er okay ikke altid at slå til. At det er okay at være uperfekt.

”Det er meget sundt for andre at se, at ingen er perfekt – heller ikke en præst. Det gælder ikke mindst de unge, der hele tiden bliver bombarderet med, at de skal leve op til en masse krav og se ud på bestemte måder. Når jeg cykler hjem til konfirmanderne og møder dem første gang, så kan de godt have store øjne. Men de lærer hurtigt, at jeg er meget andet end hende på den trehjulede cykel”, siger Hildur Kaaber Ahrenkilde.

Derfor er det måske – måske ikke – heller ikke en tilfældighed, at Hildur Kaaber Ahrenkilde har fået sit islandske fornavn, der betyder ”kampen for det gode”.

For det er indbegrebet af hendes virke og passion.

”

Det er meget sundt for andre at se, at ingen er perfekt – heller ikke en præst. Det gælder ikke mindst de unge, der hele tiden bliver bombarderet med, at de skal leve op til en masse krav og se ud på bestemte måder.

”Jeg kæmper hver dag for det gode liv. Hver eneste dag kæmper jeg for, at folk i sognet oplever det gode liv – også på trods af det svære. Og den kamp kæmper jeg også for mig selv”, siger Hildur Kaaber Ahrenkilde. ■

Tag til HIMMELSKE DAGE i Roskilde og bliv bevæget

Festivalen Himmelske Dage er for alle, der interesserer sig for kirke, kultur og samfund. Gennem koncerter, debatter, teater og meget mere, vil festivalen sætte fokus på nogle af de vigtige emner, som lige nu presser sig på i verden

Tekst: Sidsel Drengsgaard . Foto: Henrik Vinther Krogh

Festivalbyen Roskilde summer af liv, når Danmarks største kirkefestival løber af stablen.

I Kristi Himmelfartsdagene den 26. til den 29. maj 2022 afholdes Himmelske Dage, som er en fælleskirkelig festival for alle, der er interesserede i kirke, kultur og samfund.

I over et år har en lokalkomité og en række udvalg arbejdet ihærdigt på at sammensætte et spændende, alsidigt og overraskende program, der skal udfolde temaet for dagene, som er 'Grib fremtiden'.

"Vi kan tænke på fremtiden med håb, frygt, optimisme eller uvished, men den vedrører os alle. Med dette tema ønsker vi at udfordre festivalgæsterne til at møde fremtiden med håb, fordi den kristne tro giver fremtiden håb, hvis vi griber og aktivt præger den," siger formand for lokalkomitéen, sognepræst Elsebeth Garde Kjær.

Et særligt fokus for festivalen bliver klima og bæredygtighed, og hvordan vi kan møde denne store og fælles udfordring uden at miste modet – og håbet for fremtiden. Blandt andet vil tidligere EU kommissær og minister Connie Hedegaard deltage i en stor klimadebat ledt af tv-vært Clement Kjersgaard.

MØD HARTMUT ROSA OG SVEND BRINKMANN

Programmet præsenteres først til efteråret, men allerede nu kan sløret løftes for en række navne, man kan møde i løbet af de himmelske dage.

Den populære tyske sociolog Hartmut Rosa, der er kendt for sit arbejde med resonans-begrebet, gæster Himmelske Dage 2022.

Han vil blandet andet kunne opleves i en debat med Svend Brinkmann, hvor de vil tale om, hvad det er, der tæller i tilværelsen og

nødvendigheden af åbenhed overfor alt det, vi ikke kan kontrollere og forudberegne. Psykologen Svend Brinkmann kender mange fra bestsellerbogen 'Stå fast', hvori han gør op med, hvad han beskriver som tidens (selv)udviklingstyranni.

Hartmut Rosas hovedværk 'Resonans – en sociologi om forholdet til verden' er i år blevet oversat til dansk. Heri udfolder sociologen sine tanker om, at mennesket er eksistentielt karakteriseret ved trangen til resonansrelationer, og at alle mennesker gør sig resonanserfaringer gennem livet. Hvad vil det sige? Jo, at vi oplever øjeblikke, hvor vores tråd til verden begynder at vibrere intensivt, hvor vores forhold til verden ånder.

EN BETYDNINGSFULD STEMME FOR KRISTNE I MELLEMØSTEN

Et andet spændende navn, man kan møde på festivalen, er Biskop Thomas. Han er en betydningsfuld stemme, ikke kun i Egypten,

HIMMELSKE DAGE

Danmarks største kirkefestival er en fælles-kirkelig begivenhed, der finder sted hvert tredje år i Kristi himmelfartsferien. Her kan man opleve koncerter, talks, debatter, udstillinger, gudstjenester og vandreture mm. I 2022 er Roskilde Stift vært for festivalen, der er forankret i Danske Kirkers Råd.

GRIB FREMTIDEN HIMMELSKE DAGE

men for kristne i hele Mellemøsten. I ørkenen mellem Kairo og Alexandria har han etableret Anafora, som er et center for åndeligt liv og menneskeligt fællesskab. Her kommer mennesker, både fra Egypten og resten af verden, for at søge inspiration, fordybelse og fornyelse.

Han mener, at kirken har en forpligtelse til at engagere sig i samfundet, og han arbejder for at skabe forandring og udvikling i forhold til landets fattigste og klima og bæredygtighed, da han er optaget af sammenhængen mellem omsorg for medmennesket og omsorg for skaberværket.

MØD DOMKIRKES BØRNE-, JUNIOR- OG PIGE KOR

I løbet af dagene vil der spilles koncerter fra udendørs scener og i byens kirker.

Allerede nu ligger det fast, at Roskilde Domkirkes børne-, junior- og pigekor

sammen vil uropføre et værk, der er bestilt særligt til festivalen. Islandske Stefan Arason har komponeret værket 'Når hvidtjørnen blomstrer ved nat' og Lisbeth Smedegaard Andersen har skrevet tekster.

I alt vil der i løbet af dagene blive afviklet over 300 arrangementer.

DIN OG MIN FESTIVAL

Himmelske Dage er alles festival – alle kan købe armbånd, deltage og opleve det store udbud af arrangementer.

Hold dig opdateret på Himmelske Dages hjemmeside: himmelskedage.dk, hvor du også kan skrive dig op til et nyhedsbrev.

TEMA: GRIB FREMTIDEN

Vi kan tænke på fremtiden med håb, frygt, optimisme eller uvished, men fremtiden vedrører os alle. Verden bliver stadig mindre, og en ny verdensorden med global økonomi, global sundhed, men også med global ulighed, klimaforandringer og migration vinder frem. Hvordan udvikler synet på mennesket sig? Hvad er værdighed i arbejdslivet? Midt i alt dette kan vi spørge, hvad med kristendommen? Hvilken rolle vil troen spille og kirken spille? Himmelske Dage vil med temaet 'Grib Fremtiden' udfordre deltagere til at møde fremtiden med håb. Vores kristne tro giver fremtiden håb, hvis vi griber og aktivt præger den. ■

I BEVÆGELSE:

Fra kirke- og kulturmedarbejder til præst

Af Thomas Frydendal Nielsen . Foto: Henrik Vinther Krogh

Da jeg i august 2018 begyndte som kirke- og kulturmedarbejder i 8 landsogne i Nordsalling, fik jeg en følelse af at være hjemme – rent arbejdsmæssigt. Efter i en årrække at have arbejdet i den kommunale socialpsykiatri, hvor jeg ensidigt havde brug for min pædagogiske faglighed, fik jeg som kirke- og kulturmedarbejder muligheden for at kombinere mine teologiske, diakonale og pædagogiske fagligheder, som jeg havde med fra mine teologistudier på universitetet og min uddannelse som socialdiakon fra Diakonhøjskolen.

TRUKKET I HÅNDBREMSEN

I Nordsalling-Fur pastorat, hvor jeg blev ansat, havde der ikke tidligere været ansat en Kirke- og Kulturmedarbejder, hvilket i høj grad rummede mulighed for at stillingen kunne formes i samarbejde med præster og menighedsråd. Det er både spændende og ikke mindst en krævende proces, hvilket alle, der har været med til at starte noget fra bunden, vil nikke genkendende til. Det første års tid, som ny-startet kirkekulturmedarbejder i et storpastorat med tre præster, fire menighedsråd og otte sogne, går det meste af tiden med at lande i arbejdet, danne relationer på tværs til kolleger, menighedsråd og ikke mindst sognenes indbyggere og få et overblik over lokale skikke og traditioner.

I marts 2020 blev der, som bekendt, trukket i den helt store håndbremse. Alle aktiviteter aflystes og dørene blev låst. Som kirke- og kulturmedarbejder, hvor hovedparten af ens arbejde bestod i relation til og samvær med andre, blev det med et småt med vante arbejdsopgaver.

GØRE STATUS

Under denne arbejdsmæssige stilstand fik jeg lejlighed til at samle op, gøre status og tænke fremad. En velkendt tanke meldte endnu engang sin ankomst: Var det mon den rigtige beslutning at stoppe på teologistudiet dengang i 2009? Måske var det en tilfældighed, eller måske var det et kald? Jeg ved det ikke, men i modsætning til tidligere, vendte jeg denne gang mine tanker med bl.a. præster i mit netværk. Efter at være blevet opfordret til at gå videre med mine tanker, tog jeg kontakt til biskoppen

for at få hans vurdering af mine kompetencer i relation til at komme i betragtning til § 2 uddannelsen. Biskoppen inviterede mig herefter til to samtaler, hvor den første var af afklarende karakter og den anden var en indgående drøftelse af evangelisk-luthersk teologi. Herefter ville biskoppen vurdere sin stilling til et eventuelt § 2 forløb. Til mit held var vurderingen positiv og kort efter anden samtale startede et intensivt teologisk undervisningsforløb, ved teologisk stiftskonsulent Henning Thomsen, sammen med 11 andre håbefulde § 2 kandidater. Undervisningen forløb indtil foråret 2021 og i mellemtiden blev kirkeministeriet ansøgt om tilladelse til prøveafleggelse. Da den var givet, blev tre opgaver, stillet af universitetslektorer i disciplinerne: eksegese, dogmatik og praktisk teologi besvaret, forsvaret og bestået.

PÅ TUR MED SOMMERFUGLE

Da formaliteterne var på plads og kirkeministerens endelige godkendelse landet i mailboksen, var der store skridt der skulle tages til forberedelsen af det næste halve års fuldtidsstudium på Pastorseminariet: Stillingen som kirke- og kulturmedarbejder skulle siges op, og min kone og jeg skulle overveje, hvad vi gjorde med vores hus i Feldborg, og vores liv skulle indstilles på et halvår med lange køreture til og fra Aarhus og en nedgang i indkomst fra to lønninger til én og en SU – så der skulle investeres i det – både tidsmæssigt i økonomisk.

Forberedelserne blev overstået, og med sommerfuglene flakkende rundt i maven,

drog jeg afsted mod ”første skoledag” på Pastorseminariet i Aarhus. Omvæltningen var til at få øje på; fra en selvtilrettelagt arbejdsdag til en skemalagt dag bestående af bl.a. Navneopråb, skemalagt undervisning, klassens time, dukseordning. Heldigvis bød hverdagen også på kvalificeret undervisning og ikke mindst et godt sammenhold blandt de studerende uanset om ens uddannelsesmæssige baggrund var ad kongevejen; en kandidat i teologi fra universitetet, eller en mere kringlet omvej gennem andre uddannelser og så en § 2 tilladelse som min. Min oplevelse er, at alle er på pastorseminariet for, i fællesskab, at dygtiggøre sig til den virkelighed der skimtes forude.

FYLDT MED GLÆDE

I skrivende stund, nydes de sidste timer af efterårsferien fra pastorseminarieuddannelsen og lige om lidt starter hverdagen igen med undervisning i at skrive prædikener, undervise konfirmander og minikonfirmander, yde sjælesorg og alle de andre ting, der hører sig præstelivet til. – og jeg må konkludere, at jeg ikke har fortrudt mit valg et eneste sekund. Faktisk er det svært ikke at blive fyldt med glæde over, at om mindre end to måneder, står jeg med bevis i hånden og allerede nu kan jeg søge embede som præst.

PARAGRAF 2 PRÆSTER

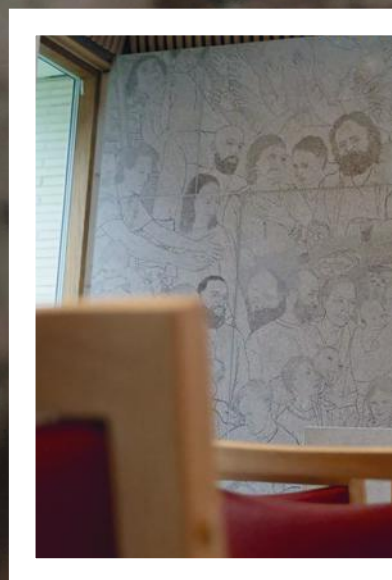
Langt størstedelen af folkekirkens præster har en baggrund som teologiske kandidater fra Aarhus eller Københavns Universitet. Men der findes også en anden vej til præsteembedet, den der ofte bliver kaldt ”paragraf 2-ordningen” eller ”dispensationsloven”. Det er en undtagelsesparagraf i ansættelsesloven, der giver mulighed for, at også ikke-teologer kan få adgang til at søge præsteembede.

PARAGRAFFENS ORDLYD

§ 2. Ministeren for ligestilling og kirke kan undtagelsesvis give en person, der ikke opfylder betingelserne i § 1, stk. 1, tilladelse til at søge præstestilling, såfremt den pågældende i fremtrædende grad har vist sig i besiddelse af egenskaber, der har væsentlig betydning for varetagelse af præstestilling.

Stk. 2. Tilladelse kan kun gives, hvis ansøgeren er fyldt 35 år og består en af ministeren for ligestilling og kirke fastsat prøve. ■

HELHEDEN **I VIRVARET**

Hospitals kirken ligger i hjertet af det nye sygehus i Gødstrup.

Billedhugger Laila Westergaard har stået for udsmykningen af den nye hospitalskirke i Gødstrup, der blev indviet i august.

Tekst: Henrik Helms Foto: Henrik Helms, Troels Witter

Billedhugger Leila Westergaard er i marts forbi og lægge den sidste sten, til det kunstværk, der skal tage imod folk i den ny Hospitalskirke i Gødstrup, når det skal indvies fem måneder senere. Et værk, der rummer mange fortællinger, så det kan være svært at sige, hvad der er den vigtigste.

Jeg har boet i Istanbul på et tidspunkt, og den by er kendetegnet ved at være et virvar af fortællinger, historie og skønhed, i alt det perfekte og det uperfekte. Jeg vil sige, at altertavlen skal opleves som en helhed. Det skal fortællingerne også. Det er en del af min mission med den, at den ikke, fastlåser blikket på en bestemt historie, men at man hele tiden med blikket bliver ledt rundt, fortæller billedhugger Laila Westergaard.

En august lørdag indviede man så en lille del af det store byggeri. For mens håndværkerne stadig har travlt med færdiggørelsen af selve Regionshospitalet i Gødstrup, blev Hospitalskirken indviet.

ET STED AT VENTE

Kirken ligger i Snebjerg Sogn, så det er det lokale menighedsråd, der er bygherre på byggeriet., og Hospitals kirken ligger i hjertet af det nye sygehus i Gødstrup. For Laila Westergaard har det været en særlig opgave at vide, at hendes kunstværk skal bo i en hospitalskirke.

- Det er jo folk, som kommer med deres sorg og bekymring, og måske med en utålmodighed eller rastløshed. Derfor var det også vigtigt for mig, at have scenen med Getsemane Have med, hvor der sidder nogen og venter, fortæller billedkunstner Laila Westergaard. ►

Kirken supplerer hospitalets omsorg ved at skabe rum for refleksionen – og også for sorgen og de ubesvarede spørgsmål.

EN HELSTØBT KIRKE

Det var biskop Henrik Stubbjær, der prædikede ved indvielsen, og han takkede alle de involverede parter, der har arbejdet på at få kirken bygget, siden ideen om en ny hospitalskirke blev født for ni år siden.

- Det er en unik og helstøbt kirke, hvor gudstjeneste, fordybelse og sjælesørgende samtaler kan finde en naturlig plads, sagde biskoppen blandt andet og understregede, at kirken for patienter, pårørende og personale kommer til at fungere i samspil med den pleje og omsorg, der foregår på hospitalet lige uden for kirkedøren.

- Kirken supplerer hospitalets omsorg ved at skabe rum for refleksionen – og også for sorgen og de ubesvarede spørgsmål, sagde Henrik Stubbjær i sin prædiken.

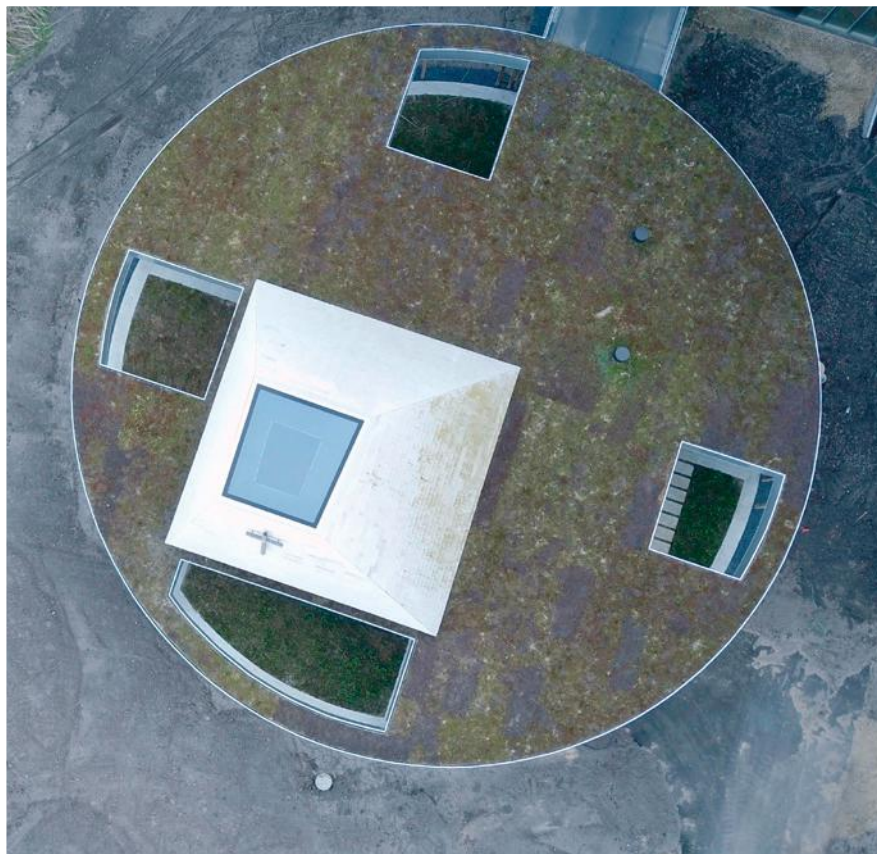
Gødstrup Hospitalskirke er på i alt 150 kvadratmeter. Selve kirkerummet er på 60 kvadratmeter, og bygningen indeholder også præstekontor, dagligstue, toiletter, tekøkken,

garderobe og depot. Kirken er tegnet af Friis & Moltke og udsmykket af billedkunstner Laila Westergaard. Nu hvor den sidste sten er lagt, kunne man måske tro, at billedhuggeren kiggede på det færdige værk, og tænkte. Det er helt perfekt, men nej siger hun og griner.

-Jeg er blevet glad for værket, men det bliver altid til noget andet, end det man har tænkt sig, og det er så lang en proces. Noget af det praktiske, som for eksempel da vi nåede hertil, hvor den skulle hænges op, og hvor jeg altså næsten ikke sov i 9 måneder, fordi jeg var så nervøs for, hvordan vi skulle få de tunge stenplader op. I hele processen har der været nogle kapitler, som skulle færdiggøres, før man kunne synke helt ned, og slappe af igen.

Nu er værket oppe, og så er det altså lidt ligesom, når man sender sit 20-årige barn ud i verden. Så kan man nogle gange tænke: Har jeg lavet det? Og samtidig kan man altså alligevel genkende, hvad jeg stod og tænkte på, da jeg lavede noget af det, smiler en lettet billedkunstner.

HOSPITALSKIRKEN FRA IDE TIL VIRKELIGHED

- 2012: Ideen om en hospitalskirke opstår.
- Den 22. august 2013: Biskop Karsten Nissen spørger Herning-provstierne, om de kan bære en større del af anlægs- og driftsbudgettet, hvilket de svarer ja til.
- November 2013: Kirkeministeriet princip godkender.
- I juni 2014 køber Snejbjerg Menighedsråd en 150 m² sokkelgrund af Regionen til at opføre hospitalskirken på.
- Friis & Moltke præsenterer en skitse, og byggeudvalget indstiller til menighedsrådet at acceptere den.
- I oktober 2015 har provstiudvalg, biskop og Kirkeministeriet godkendt projektet.
- Den 15. marts 2017 inviteres fire anerkendte kunstnere til at deltage i en konkurrence om udsmykning af kirken og udarbejdelse af det liturgiske inventar.
- Den 31. maj 2019: Første spadestik.
- Den 4. oktober 2019: Nedlæggelse af grundstensdokument.
- Den 28. august 2021: Indvielse af Gødstrup Hospitalskirke.
- Budget for byggeriet: 10.820.300 kr. ■

FEST FOR HÅBET

Over 300 festglade menighedsrådsmedlemmer, præster og andre ansatte indtog i september Tinghallen i Viborg, for at glæde sig over at muligheden for at feste og samles igen var tilstede til årets stiftsmenighedsstævne.

Tekst og foto: Henrik Helms

Redaktør for kirke.dk Kåre Gade og teologiprofessor Peter Lodberg samtalte om emnet "Hvordan får vi håbet tilbage efter coronaen?"

Vellyd og livsglæde ramte publikum i hjertet, da 60 kordrenge fra Herning Kirkes Drengekor lige med et blev hele Viborg Stifts kirkekor, da de på smukkeste vis gav håbet toner.

VI HAR SÅ MEGET AT BYDE IND MED

Biskop Henrik Stubbjær undskyldte for de lukkede kirker i julen, og håbede aldrig at kirken vil være nødt til at lukke dørene igen.

-Vi har så meget at byde ind med, fortalte Henrik Stubbjær, og det betyder noget, når ikke bare biskopper men folket taler, så kan vi sammen flytte noget.

SORGERNE PÅ FORSKUD

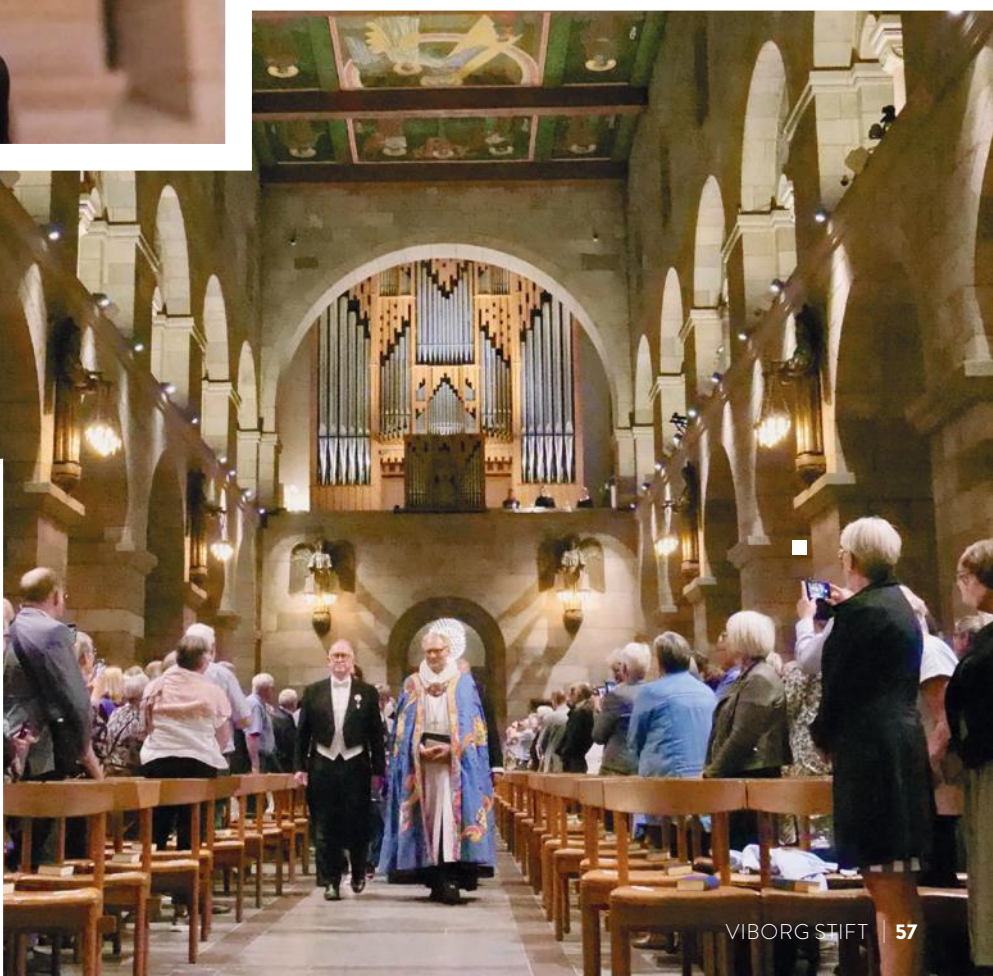
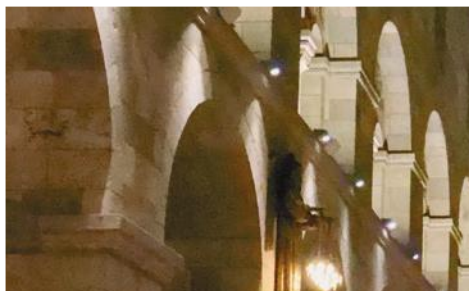
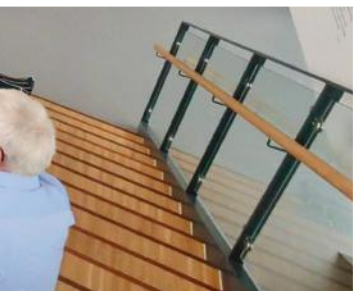
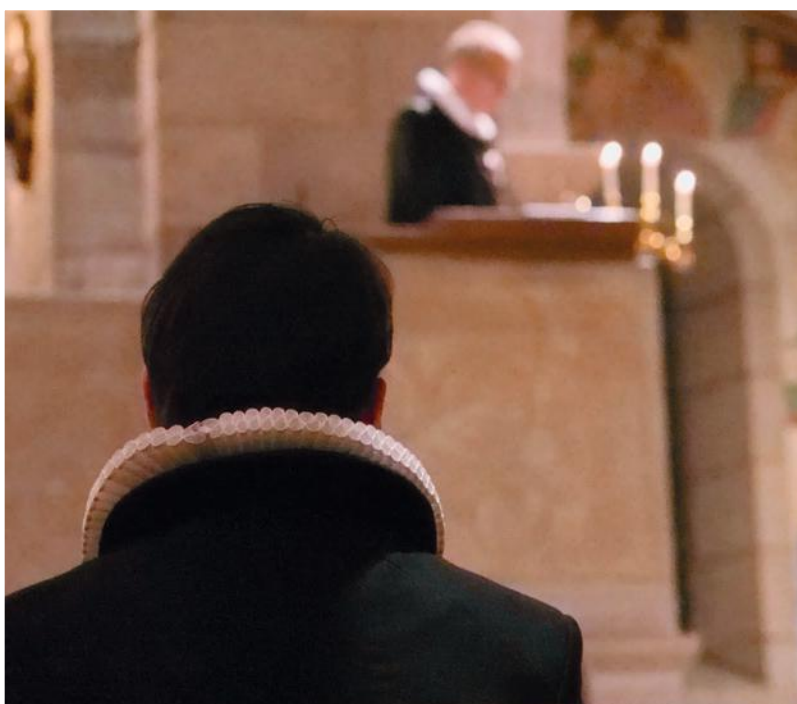
Efter festmiddagen vandrede man i den varme sensommeraften til domkirken for at slutte dagen af med aftengudstjeneste, hvor præster og menighedsrådsformænd gik i procession ind til domkirken, og biskop Henrik Stubbjær sendte folk hjem med Benny Andersens ord:

"I mange år tog jeg sorgerne på forskud, men det har jeg nu aldrig haft meget glæde af."

Det blev et festligt punktum for en dag, hvor håbet var nøgleordet.

Der er stiftsmenighedsstævne igen i 2023 ■

FOLKEKIRKEN I TAL

MEDLEMMER

4 MILL

SGNE

2158

MENIGHEDSRÅD

1670

PROVSTIER

103

STIFTER

10

KØBENHAVNS
STIFT

Legend:

- VIBORG DOMPROVSTI
- VIBORG ØSTRE PROVSTI
- SALLING PROVSTI
- SKIVE PROVSTI
- VESTHIMMERLAND PROVSTI
- HERNING NORDRE PROVSTI
- HOLSTEBRO PROVSTI
- HERNING SØNDRE PROVSTI
- LEMVIG PROVSTI

-

VI ER KLAR TIL AT HJÆLPE DIG

Her kan du få overblikket over stiftsadministrationens medarbejdere og få sat ansigt på dem der er klar til at hjælpe dig.

Biskop
HENRIK STUBKJÆR

Tlf. 8662 0911
Mobil 2329 6600
e-mail hes@km.dk

Stiftskontorchef
BODIL ABILDGAARD

Direkte tlf. 8726 2183
e-mail bab@km.dk

Uddannelseskonsulent
THOMAS FELTER

Tlf. 98 64 52 01
Mobil 4072 3384
e-mail: tofe@km.dk

- Gudstjenestefornyelse
- Liturgi og kirkerum
- Præsters efteruddannelse

Kommunikationskoordinator
HENRIK HELMS

Direkte tlf. 4031 1606
e-mail hhhe@km.dk

- Sparring omkring kommunikation og teknik
- Pressekontakt
- Ansvarlig for ekstern og intern kommunikation
- Medredaktør på hjemmeside og social media

Chefkonsulent
KATRINE SØBO ANDREASEN

Direkte tlf. 8726 2181
Mobil 4057 2881
e-mail kasa@km.dk

- Juridisk sagsbehandling både i Viborg Stift og på tværs af stifterne
- Sagsbehandling og rådgivning om menighedsrådsarbejdet og menighedsrådsfunktionen
- Sagsbehandling og rådgivning om provstiudvalgsarbejdet

Sagsbehandler
LISBETH HØY

Direkte tlf. 8726 2173
e-mail lih@km.dk

- Præsteløn og tjenesteboligvurderinger
- GIAS (GIAS er et system til administration af aftaler om vedligeholdelse af gravstedsaftaler.)
- APV (arbejdspladsvurdering) for præster

Kontorfuldmægtig
SUSANNE ENEVOLDSEN

Direkte tlf. 8726 2174
e-mail sav@km.dk

- Journalfører på F2, herunder ansvarlig for anvendelse af F2 som er journal- og sagsbehandlingssystemet
- Sagsbehandling vedrørende præster
- Menighedsrådsvalg samt opdatering af KIS

Kontorfuldmægtig
VIBEKE LUND

Direkte tlf. 8726 2176
e-mail vlj@km.dk

- Administration og rådgivning vedrørende gravstedsaftaler
- Receptionist
- Ansvarlig for indkøb af kontorartikler ►

Serviceassistent
SUSSI MADSEN

e-mail suma@km.dk

Økonomiansvarlig
INGER LISE ØSTER

Direkte tlf: 8726 2182

e-mail ilo@km.dk

- Fællesfondens regnskab
- Stiftsrådets regnskab
- Kapitalforvaltning

Bispesekretær
METTE NIELSEN

Direkte tlf. 8726 2170

Mobil 2425 2758

e-mail meni@km.dk

- Sekretær for biskop, stiftskontorchef og stiftsråd
- Præste ansættelser, ordination m.v.
- Kommunikation samt medredaktør på hjemmeside, DAP samt øvrige sociale medier

Afdelingsleder
LENE ØSTERGAARD

Direkte tlf. 8726 2175

e-mail loe@km.dk

- Byggesager ved kirker og kirkegårde
- Kirkefunktionærer, overenskomster, ansættelsesbeviser, løn mv.

Bogholder
METTE RITTER

Direkte tlf. 8726 2180

e-mail meri@km.dk

- Bogholder
- Stiftsmidlerne i Viborg, Helsingør, Roskilde, Aalborg og Lolland-Falster Stift.
- GIAS (GIAS er et system til administration af aftaler om vedligeholdelse af gravstedsaftaler.)

Jurist
ANNE BRØNDUM BREINHILD

Direkte telefon 8726 2171

email: ANBR@km.dk

- Byggesager
- Rådgivningsaftaler
- Gravstedsager
- Plansager

**Undervisningsleder og
teologisk specialkonsulent**
HENNING KJÆR THOMSEN

Direkte tlf. 8726 2188

Mobil 3030 3778

e-mail hkt@km.dk

- Kursusansvarlig
- Undervisning
- Foredrag

STIFTSPRÆSTER

Du kan hente hjælp og inspiration i en række stiftsudvalg, som også har en stiftspræst tilknyttet. Du kan se mere om udvalgenes arbejde på Viborg Stifts hjemmeside på: viborgstift.dk/stiftsudvalg

STIFTSPRÆST FOR DIAKONI

STEEN HEDEMANN ANDREASSEN

E-mail: stean@km.dk

Telefon: 6080 4795

STIFTSPRÆST FOR PSYKISK ARBEJDSMILJØ

LARS HENRIK LYNGBERG-LARSEN

Telefon: 98674461

E-mail: LLL@km.dk

STIFTSPRÆST FOR KIRKEN I VERDEN

PETER FISCHER-NIELSEN

E-mail: pfn@km.dk

Telefon: 2399 8840

STIFTSPRÆST FOR GUDSTJENESTE OG FORKYNDELSE

THOMAS FELTER

E-mail: tofe@km.dk

9864 5201

STIFTSPRÆST FOR UNDERVISNING

GITTE THORSØE

E-mail: gtb@km.dk

Telefon: 53 76 13 32

STIFTSPRÆST FOR PILGRIMME

CHRISTIAN KJÆR BJERRE

E-mail: chkb@km.dk

Telefon: 3030 8831

26 kirker og kirkerum danner rammen for juleserien Glæden – findes mange steder. Her kan du se hvornår vi besøger de forskellige kirker.

Serien finder du her:
viborgstift.dk/glaede

INTRO

28.11.21
Enner Mark Fængsel

01.12.21
Skinnerup Kirke

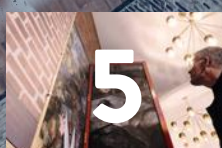
02.12.21
Væggskilde Kirke

03.12.21
Tyrsted Kirke

04.12.21
Gødstrup Hospitalskirke

05.12.21
Skovlunde kirke

06.12.21
Skrydstrup Kirke

07.12.21
Grøndalskirken

08.12.21
Snesere Kirke

09.12.21
Tornbjerg Kirke

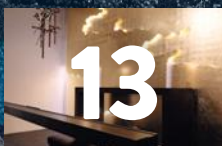
10.12.21
Herstedøster Kirke

11.12.21
Søllested kirke

12.12.21
Thorsø kirke

13.12.21
Rigshospitalets Kirkesal

14.12.21
Trekroner Kirke

15.12.21
Christianskirken

16.12.21
Lyne Kirke

17.12.21
Haraldsted Kirke

18.12.21
Uldum Kirke

19.12.21
Venø Kirke

20.12.21
Hospice Djursland

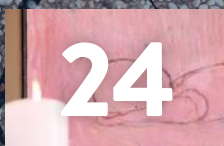
21.12.21
Klosterkirken

22.12.21
Maglebrænde Kirke

23.12.21
Sønder Broby Kirke

24.12.21
Ørre Kirke

25.12.21
Store Magleby Kirke